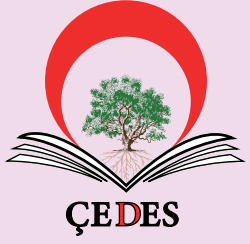

Dostluk

Sevgi

Merhamet

Çevre ve Değerlerde
PUSULA

**Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum**

EĞİTİCİ KILAVUZU

SEVGİ, DOSTLUK, MERHAMET

Şubat 2026

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü
Bünyamin AKYÜZ

Proje Koordinatörü
Abdulaziz GÜVEN

Editör
Nurullah HATİPOĞLU

Yazarlar
Dr. Kasım ÇAZIM
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammed ÇAKMAK
Ali Osman ALTUN
Hüseyin DUŞBUDAK
İffet KUTLU
Muhammed İsa GÜRLEYİK
Nisanur KEKLİK
Yahya ATEŞ

Kapak Tasarım ve Resimleme
Ahmet GEZER

İç Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

Dil İncelemesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammed ÇAKMAK
Ahmet POLAT

Teknik İnceleme
Yahya ATEŞ

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	
Kılavuz Hakkında	7
Etkinlikler Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	8
Kılavuz Uygulama Rehberi	9
ÇEDES Projesi Hazırlık Aşaması	10
Tanımlar ve Kısaltmalar	10
Yıllık Plan	11
Aylık Çalışma Planı Oluşturma	12
Genel Etkinlik Havuzu	13
Kılavuz İçerik Rehberi	15
1. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	16
Dijital İçerik	17
Mesajını Güçlendir	18
Hz. Peygamber Dönemi Anekdote: Allah İçin Sevmek	19
Edebi Metin: Müslüman Kardeşini Sevmek	19
Edebi Metin: Merhamet, Daha Fazla Merhamet	22
1. Hafta Uygulama Etkinliği: Selamı Yay, Sevgiyi Çoğalt	24
1. Hafta Uygulama Etkinliği: Sevgi Şifadır	25
2. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	27
Dijital İçerik	28
Mesajını Güçlendir	29
Hz. Peygamber Dönemi Anekdote: Dostun Sadakati	31
Edebi Metin: Benim Güzel Arkadaşlarım	32
Edebi Metin: Ahretlik ve Gerçek Dostluk Üzerine	34
2. Hafta Uygulama Etkinliği: Dostluk Dengesi	36
2. Hafta Uygulama Etkinliği: Dostluk Çınarlarından Mesajlar	38
3. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	40
Dijital İçerik	41
Mesajını Güçlendir	42
Hz. Peygamber Dönemi Anekdote: Sevr Mağarası ve Sadakatin En Güzel Örneği	44
Edebi Metin: Ramazan Kapısı	45
Edebi Metin: Ruhta Çoğalan Sevinç Ramazan	47
3. Hafta Uygulama Etkinliği: Dostluğun Kılavuzu	49

3. Hafta Uygulama Etkinliği: Dostlukla Ramazan	51
4. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	53
Dijital İçerik	54
Mesajını Güçlendir	55
Hz. Peygamber Dönemi Anekdote: Küçük Kalplere Büyük Merhamet	57
Edebi Metin: İnsanın Yara Bandı, Merhamet	58
Edebi Metin: Nebevi Miras: Her Can İçin Merhamet	60
4. Hafta Uygulama Etkinliği: Merhamet Kanatlarında Kuş Yuvası	62
4. Hafta Uygulama Etkinliği: Vicdan Oturumu: Merhamet ve Mazlum Coğrafyalar	64
Ev Ödevlendirmesi	66
Veli Mektubu	70

KILAVUZ HAKKINDA

Toplumların güçlü ve sağlıklı biçimde varlığını sürdürebilmesi, bireyler arasındaki bağın kuvvetine ve sorumluluk bilincinin gelişmiş olmasına bağlıdır. Sosyal ilişkilerin sağlam temeller üzerine kurulması; dayanışmanın güçlenmesi, ortak yaşamın huzur içinde sürmesi ve geleceğe güvenle bakılabilmesi için önem taşır. Bu nedenle çocukların erken yaşlarda değerler konusunda farkındalık kazanmaları büyük bir gerekliliktir.

Bu kılavuz, öğrencilerin değerleri tanımlarını, içselleştirmelerini ve günlük yaşamlarında uygulayabilmelerini desteklemek amacıyla hazırlanmıştır. Değerler; bireyin tutum ve davranışlarına yön veren, karar süreçlerinde rehberlik eden temel ölçütlerdir. Öğrencilerin bu değerleri fark ederek yaşamlarına yansıtması, hem kişisel gelişimlerine katkı sağlar hem de çevreleriyle kurdukları ilişkileri olumlu yönde güçlendirir.

Sevgi; insanın kalbinde taşıdığı en derin duygulardan biridir. Sevgi, başkalarına karşı duyulan derin bir saygı, ilgilenme ve özveri hissidir. Sevgi dolu bir birey, çevresindeki insanlara değer verir, onlara yardım etmeye çalışır ve empati kurar. Sevgi, toplumsal bağları güçlendirir, insanları bir arada tutar ve huzurlu bir toplumun temelini oluşturur. Sevgi, sadece duygusal bir bağ değil, aynı zamanda insanlar arasındaki ilişkilerde samimiyeti ve güveni inşa eden bir değerdir. Öğrencilere sevginin kazandırılması, toplumsal dayanışmayı ve anlayışı pekiştirecektir.

Dostluk, insanlar arasında güven, sadakat ve paylaşımın olduğu bir ilişkidir. Dostluk, insanları birbirine yakınlaştırır ve toplumsal ilişkilerin daha sağlam olmasına katkı sağlar. Gerçek dostluk, insanlar arasında anlayış ve yardımseverlik temelinde gelişir. Dostlar, birbirlerine karşı sorumluluk hisseder ve zorluklarla birlikte mücadele ederler. Öğrencilerin dostluk ilişkileri kurması, toplumsal bağları güçlendirecek ve onları birbirine daha yakın kılacaktır. Dostluk, bireylerin birlikte yaşama becerilerini geliştirmelerine ve toplumda barışı inşa etmelerine yardımcı olur.

Merhamet, başkalarının acılarını anlamak ve onlara yardım etmek için duyulan içsel bir zorunluluktur. Merhamet, insanların duygusal ve sosyal bağlantılarını derinleştirir ve toplumsal dayanışmayı artırır. Merhametli bireyler, başkalarının duygularını anlamaya çalışır, empati yapar ve onlara yardımcı olmak için çaba gösterir. Merhamet, bireyleri daha duyarlı ve vicdanlı hale getirir, toplumsal barışa katkı sağlar. Öğrencilere merhametin öğretilmesi, toplumsal sorumluluk ve insana değer verme bilincinin gelişmesine katkı sağlar.

Kılavuzda, öğrencileri öğrenme çıktılarına ulaştıracak okul içinde ve okul dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında, aile ve çevreyi de sürece dâhil edecek etkinliklere yer verilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer aldığı gibi değerlerimiz; kişinin varoluşsal olarak anlam kazanmasına, hayata anlam katmasına, kendi içinde ahenkli olmasına, ahlaklı ve erdemli bir kişilik yapısı kazanmasına ve tekâmülüne hizmet ederek içinde yaşadığımız toplumla bütünleşmesine ve nitelikli toplumsal ilişkiler geliştirmesine kılavuzluk eder.

Eğitici Kılavuzu hazırlanırken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde yer alan "Erdem-Değer-Eylem" modelindeki değerler ve süreç bileşenleri incelenerek hedefler oluşturulmuştur. Bu modelde ana hedef; eylemlerden değerlere, değerlerden erdemli insana, erdemli insandan nihai hedef olan "huzurlu aile ve toplum" ile "yaşanabilir çevrede huzurlu insan"a ulaşmaktır.

Maarif Modeli'ndeki değerler, içeriğin hazırlanmasında ve uygulanmasında temel teşkil etmiştir. Öğrencinin bu değerler çerçevesinde yakın ve uzak çevresiyle etkileşim içinde olması da hedeflenmiştir. Öğrencilerin iş birliği yapabilmeleri, etkin öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri, öğrenme şekillerini ve bireysel farklılıklarını keşfedebilmeleri için farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmıştır.

Kılavuzdaki etkinlikler; öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya ve olumlu davranışlar kazandırmaya teşvik eder. Öğrencilerin fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini destekler. Bu yönüyle kapsayıcı ve bütünleştirici bir özellik taşır. Ayrıca yapılan etkinlikler öğrencilerin:

- Millî, manevi, insani, ahlakî ve kültürel değerlere sahip çıkan,
- İnsan, şehir, kültür ve medeniyet arasında sağlıklı ilişkiler kuran,
- Sosyal sorumluluklarını bilen, tarihî mirasına sahip çıkan,
- Dengeli, duyarlı, öz denetimli bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Etkinlikleri uygulama esnasında öğrencilerin farklı becerileri, ihtiyaçları, hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme tercihleri göz önünde bulundurularak uygun öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri dikkate alınmalıdır.
2. Eğitici, yayımlanacak yıllık çalışma planı ve eğitici kılavuzları kapsamında çalışma planı hazırlamalı ve yürütmelidir.
3. Etkinlikler MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile MEB Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
4. Önceden hazırlık yapılması gereken etkinliklerde okul içinde ve dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığına (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında öğrenci ve veli bilgilendirilmeli, eğitim ortamının ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için ilgili kişilere yeterli süre verilmelidir.
5. Etkinlikler esnasında öğrencilere verilecek görevler, onların öz güvenini artıran ve onlara sorumluluk bilinci kazandıran nitelikte olmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam hazırlanmalıdır.
6. Etkinlikler uygulanırken karşılıklı saygı ve sevgi iklimi oluşturulmalı, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri bir eğitim ortamı hazırlanmalıdır.
7. Etkinlikleri uygulama esnasında her öğrenciye fırsat verilecek ortam oluşturulmalıdır. Öğrenci sayısının fazla olduğu durumlarda öğrenciler gruplara ayrılmalı; grupların her seferinde farklı öğrencilerden oluşmasına ve yaş, cinsiyet, beceri, gelişim özellikleri açısından denk olmasına dikkat edilmelidir.
8. Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.
9. Araç gereç gerektiren etkinlikler için hazırlık yapılarak eğitim ortamına gidilmelidir.
10. Etkinlikler uygulanırken olağan dışı bir durum yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
11. Proje kapsamında yapılacak etkinliklerde "Eğitici Kılavuzu"nu kullanmak esastır. Eğitici, Kılavuz'da bulunmayan farklı bir etkinlik yapmak isterse il ya da ilçe ÇEDES koordinasyon kurullarından onay alır. İl ya da ilçe koordinasyon kurullarına başvurmadan önce eğitici aşağıda yer verilen etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamalarını göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamaları şunlardır:

- Hazırlanacak etkinlikler Anayasaya, yasalara ve projenin usul, esas ve amaçlarına uygun olmalı,
- Etkinliğe uygun ortam ve araç gereç seçilmeli,
- Yapılmak istenen etkinlikte ailenin gönüllü olmasına dikkat edilmeli,
- Etkinlikler planlanıp uygulanırken israftan kaçınılmalı,
- Uygulama süreçlerinde oluşabilecek riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

KILAVUZ UYGULAMA REHBERİ

Değerli Eğitimci,

Projemiz kapsamında hedeflenen öğrenme çıktılarına öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olması çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz.

Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz. Bu başlık altında aylık çalışma planınızı nasıl oluşturmanız gerektiği hakkında ipuçları bulacaksınız. Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

Aylık Çalışma Planı Oluşturma

1. Kılavuz içeriğinde haftalık olarak ayrılmış eylemleri inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.
2. Belirlediğiniz öğrenme çıktıları ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinlikleri Tablo 1 üzerinde işaretleyiniz.
3. Tablo 2’de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nde bulunan etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır, sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik, yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir.
4. Eğitimci, bulunduğu bölgenin ve görev yerinin şartlarını göz önünde bulundurarak Tablo 2’den de seçim yapabilir.
5. Etkinlikler yapılırken şu yöntem ve teknikler kullanılır: yaparak yaşayarak öğrenme, iş birlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal kültürel geziler, mahalle etkinlikleri, ayın değeri ile ilgili ziyaretler, hikâye ve görsel yorumlama, dijital içerik izleme, sportif turnuvalar, geleneksel oyunlar, drama, beyin fırtınası, öykü oluşturma, kavram haritaları, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara, gezi-gözlem, değer telkini, davranış değiştirme, değer belirginleştirme, değer analizi yaklaşımı, karakter eğitimi, eylem öğrenme.
6. Etkinlikler yakın ve uzak çevrede yapılacaksa eğitimci tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınarak planlama yapılabilir.
7. Eğitimci, çalışma planına aldığı etkinlikleri MEB, DiB ve GSB’ye bağlı kurum ve kuruluşların hangisinde gerçekleştireceğine karar verir.
8. Eğitimci, okul dışı yapılacak etkinliklerde destek alabileceği paydaş kurum temsilcileri olup olmadığı konusunda ilçe koordinatöründen bilgi alır.
9. Eğitimci, paydaş kurum temsilcileri varsa oluşturduğu aylık çalışma planını onlarla paylaşır ve iş birliği yapar. Yapılabilecek ortak çalışmalar istişare edilerek gerekli planlamalar yapılır.
10. Eğitimci, uygulamaya karar verdiği etkinliklerde velileri sürece dahil etmek için aşağıdaki adımları takip eder:
 - Uygulamaya karar verdiği etkinlikleri her ayın ilk haftası velilere göndererek onları bilgilendirir.
 - Veli mektubunu her ayın ilk haftası velilere gönderir.
 - Veli, öğrenci ve paydaş kurumlar ile kahvaltı, piknik, iftar vb. programları mümkün olabilecek sıklıkta düzenler. [Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.]

- Eğiticiye, öğrencileri uygulama mekânına götürmeden önce veya götürürken ayın değerleri ile ilgili öğrencileri motive edecek, düşündürecek, bilgilendirecek, öğrencilerin farkındalıklarını arttıracak ve kalıcı davranış değişikliğine katkıda bulunacak bir konuşma yapması tavsiye edilir.

11. Okul dışında yapılacak etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması gerekir.

ÇEDES PROJESİ HAZIRLIK AŞAMASI

1. Okul müdürü, en az bir öğretmeni değerler kulübünü kurmak üzere görevlendirir.
2. Değerler kulübü öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet personeli ve Gençlik Spor temsilcisi ile birlikte; okulda tüm öğrenci velilerine yönelik ÇEDES tanıtımı, Hz. Peygamber'in doğumunun 1500. yılı ve aileyi koruma konulu toplantılar düzenlenir ve bu çalışmalara yönelik faaliyetler koordine edilir.
3. Kulüp öğretmeni tarafından değerler kulübünde yer alacak öğrenciler belirlenir.
4. Kulüp öğretmeni tarafından belirlenen öğrencilerden veli izin belgeleri alınır.
5. Kulüp öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet ve Gençlik Spor personeli ile ÇEDES Kılavuzu'nda yer alan yıllık plan şablonu doğrultusunda uygulanacak etkinliklerin bir yıllık ortak çalışma planı hazırlanır.
6. Değerler kulübü öğretmeni ve Diyanet personelinin halk eğitim merkezine başvuru yapması ve altmış saatlik "Değerlerime Sahip Çıkıyorum Kursu"nun açılması.
7. Haftalık olarak yapılan her etkinlik öncesinde "etkinlik hazırlık aşaması" uygulanır.
8. Haftalık yapılacak olan her bir etkinlik, DİB ve GSB'ye bağlı mekânlarda gerçekleştirilir.
9. Kulüp faaliyetleri, aylık olarak okul yönetimiyle, öğrenci velileriyle paylaşılır ve okul panosunda ilan edilir.
10. Kulüp faaliyetleri, yıl sonunda yapılacak genel bir değerlendirme toplantısı ile gözden geçirilir ve sonraki yıl için öneriler belirlenir.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

- a. **ÇEDES:** Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi'ni,
- b. **Okul:** Proje kapsamındaki okulları,
- c. **Gençlik Merkezi:** GSB ve DİB'e bağlı gençlik merkezlerini,
- d. **HEM:** Halk eğitimi merkezlerini,
- e. **Değerler Kulübü:** Proje kapsamında, değerler eğitimi verilmek üzere gönüllülük esasına göre belirlenen öğrencilerden oluşan kulübü,
- f. **Temsilci Öğretmen:** Proje çalışmalarını yürüten öğretmeni,
- g. **Diyanet Görevlisi:** En az ön lisans mezunu, alanında uzman Diyanet İşleri Başkanlığı personeli,
- h. **Gençlik ve Spor Temsilcisi:** En az ön lisans mezunu Gençlik Spor Bakanlığı personeli,
- i. **Temsilci Öğrenciler:** ÇEDES Projesini temsil eden öğrencileri,
- j. **Eğitici Kılavuzu:** Uygulayıcıların, öğrencilere yönelik yapacağı çalışmaları içeren kitapçığı,
- k. **Ortak Yıllık Çalışma Planı:** Temsilci öğretmen, Gençlik Spor temsilcisi ve Diyanet görevlisinin proje kapsamında, uygulama usul ve esasları doğrultusunda, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak hazırladıkları yıllık planı,

Ay	Değer	Tarih	Etkinlikler (2 Ders Saati)	Kılavuz Çerçevesinde Yapılacak Etkinlikler (Bu etkinlikler ÇEDES Eğitici Kılavuzu Kapsamında Yapılacaktır.)	Uygulama Mekanı (DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân: gençlik merkezleri, okuma salonları, camiler, genç ofisler, spor tesisleri ve kitap kafeler)	Gün ve Saati
E K İ M	TEMİZLİK	29-03 EKİM	1. HAFTA	Ortak Alanların Temizliği	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAYGI	06-10 EKİM	2. HAFTA	Toplumsal Kurallara ve Doğaya Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		13-17 EKİM	3. HAFTA	Bireysel Farklılıklara Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	AİLE BÜTÜNLÜĞÜ	20-24 EKİM	4. HAFTA	Aile ve Değerler	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		27-31 EKİM	5. HAFTA	Anne, Baba ve Çocuk İlişkisi	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
K A S I M	SORUMLULUK	3-7 KASIM	6. HAFTA	Toplumsal Sorumluluklar	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		10-14 KASIM	1. DÖNEM ARA TATİLİ			
	ÖZGÜRLÜK	17-21 KASIM	7. HAFTA	Sorumluluk Bilinciyle Özgürlük	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		24-28 KASIM	8. HAFTA	Başkalarının Hak ve Özgürlüklerine Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
A R A L I K	DÜRÜSTLÜK	1-5 ARALIK	9. HAFTA	Toplumda Güvenilir Bir Birey Olmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ADALET	8-12 ARALIK	10. HAFTA	Aile ve Toplumda Adalet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		15-19 ARALIK	11. HAFTA	Hak ve Hukuka Riayet Etme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MÜTEVAZILIK	22-26 ARALIK	12. HAFTA	İnsan İlişkilerinde Tevazu Göstermek	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAĞLIKLI YAŞAM	29-2 OCAK	13. HAFTA	Zararlı Alışkanlıklardan Uzak Durma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
O C A K	ÇALIŞKANLIK	5-9 OCAK	14. HAFTA	Sorumlulukları Zamanında Yerine Getirme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		12-16 OCAK	15. HAFTA	Toplumsal Görev ve Etkinliklerde Aktif Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		19-30 OCAK	YARIYIL TATİLİ			
Ş U B A T	SEVGİ	2-6 ŞUBAT	16. HAFTA	Toplumda Yardımsever ve Hoşgörülü Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DOSTLUK	9-13 ŞUBAT	17. HAFTA	Arkadaşlarla Güven ve Saygıya Dayalı İlişkiler Kurma Yardımsever ve Destekleyici Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 ŞUBAT	18. HAFTA		DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MERHAMET	23-27 ŞUBAT	19. HAFTA	Canlılara Karşı Nazik ve Duyarlı Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
M A R T	VATANSEVERLİK	2-6 MART	20. HAFTA	Tarihe ve Millî Değerlere Bağlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		9-13 MART	21. HAFTA	Çalışma ve Üretimde Vatan Hizmeti	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 MART	2. DÖNEM ARA TATİLİ			
		19-22 MART	RAMAZAN BAYRAMI			
	SABIR	23-27 MART	22. HAFTA	Hedeflere Ulaşmada Azim ve Kararlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
N İ S A N	YARDIMSEVERLİK	30-3 NİSAN	23. HAFTA	Toplumsal Dayanışma ve Paylaşma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TASARRUF	6-10 NİSAN	24. HAFTA	Zamanı Verimli Kullanmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DUYARLILIK	13-17 NİSAN	25. HAFTA	Aile ve Topluma Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		20-24 NİSAN	26. HAFTA	Kültürel ve Millî Değerlere Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
M A Y I S	ESTETİK	27-1 MAYIS	27. HAFTA	Sanat ve Estetik	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		4-8 MAYIS	28. HAFTA	Estetik ve Eğitim	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MAHREMİYET	11-15 MAYIS	29. HAFTA	Aile İçi Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		18-22 MAYIS	30. HAFTA	Sosyal Hayatta Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		26-29 MAYIS	KURBAN BAYRAMI			

ŞUBAT	SEVGİ, DOSTLUK, MERHAMET	1	SEVGİ	Anlayışlı ve barışçıl olmak İnsanları farklılıklarıyla kabul eder. Sosyal ilişkilerinde duygusal dengeyi sağlar. Sorunları sağduyu ile çözmeye çalışır. Kendisiyle, insanlarla ve içinde yaşadığı doğayla barışıkır. Dünya barışı için sevginin önemini bilir. İnsanların kişisel beklenti ve kararlarını anlamaya çalışır. Duygu ve düşüncelerini anlamak için karşındakini dikkatle dinler. Başkalarının sevincine ve üzüntüsüne ortak olur. Vefalı olmak Yapılan iyiliklerin değerini takdir eder. Dostlarıyla bağlarını koparmaz. Ülkesine sevgiyle bağlıdır. Kültürel mirasın korunmasında duyarlı davranır. Medeniyetinin gelişiminde katkısı olanların değerini bilir. Sadakatli olmak Yalan ve hilenin sevgiye zayıflattığını bilir. Dürüstlüğü güvenlilik için gerekli olduğunu bilir. Ülkesinin değerlerine bağlılık gösterir. Sevgisini samimi bir şekilde göstermeye istekli olur. Özverili olmak Sevdikleriyle nitelikli zaman geçirmek için fırsatlar oluşturur. Sevdiklerinin sağlıklı, başarılı ve mutlu olması için emek verir. Sevgiyi ifade etmenin farklı yolları olduğunu bilir. Aile büyüklerinin ilgi görme ve bakım ihtiyacını önemser. Sevdiklerine fedakârlık gösterir. Misafirperverlik Kültürümüzde misafir ağırlamanın yerini ve önemini bilir. Misafirlerine güler yüzlü ve nazik davranır. Ülkesindeki turist, göçmen, mülteci, sığınmacı gibi diğer ülke vatandaşlarına konuksever davranır. Misafirlerine barınma, yeme içme, eşya paylaşımı gibi konularda elindeki imkânlar doğrultusunda ıkranda bulunur.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdod Allah için Sevmek Edebi Metin 1. Müslüman Kardeşini Sevmek 2. Merhamet, Daha Fazla Merhamet Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Selamı Yay, Sevgiyi Çoğalt 2. Sevgi Şifadır Alternatif Etkinlikler 1. Huzurevi Ziyareti 2. Medeniyetimizin Öncüleriyle Özçekim 3. Sevgiyle Mesaj: Kardeş Okulumuza Mektup Gönderiyoruz	
				Arkadaşlarına destek olmak İyi ve kötü zamanlarında arkadaşlarına destek olur. Arkadaşlarının sorunlarını çözmek için çaba gösterir. Ortak hedeflere ulaşmak için arkadaşlarıyla dayanışma içinde olur. İhtiyaç duyduğunda arkadaşlarından yardım ister. Arkadaşlarının bireysel gelişimini ve hedeflerini destekler. Arkadaşlarını iyiliğe teşvik ederek onları kötülüklerden uzaklaştırmaya çalışır. Arkadaşları ile etkili iletişim kurmak Arkadaşlarını etkin bir şekilde dinler. Arkadaşlarıyla duygu ve düşüncelerini paylaşır. Arkadaşlarının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır. Arkadaşlarına karşı nazik davranır. Güvene dayalı ilişkiler kurmak Arkadaşlarının özel bilgi ve durumlarını başkalarıyla paylaşmaz. Arkadaşlarına verdiği sözleri yerine getirir. Dürüst ve samimi davranışlar sergiler. Değerlerinden ödün vermez. Arkadaşının hakkını onun bulunmadığı ortamlarda da savunur.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdod Dostun Sadakati Edebi Metin 1. Benim Güzel Arkadaşlarım 2. Ahretlik ve Gerçek Dostluk Üzerine Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Dostluk Dengesi 2. Dostluk Çınarlarından Mesajlar 3. Dostluk Kapıyı Çalınca Alternatif Etkinlikler 1. Kazanan Dostluk 2. Dostlukla Hazine Avı	
				Arkadaşlarını ve onlarla vakit geçirmeyi önemsemek Arkadaşlarıyla vakit geçirmekten keyif alır. Arkadaşlarıyla kaliteli zaman geçirir. Arkadaşlarının düzenlediği sosyal etkinliklere katılmaya istekli olur. Arkadaşlarının fikir ve görüşlerine değer verir. Arkadaşlarının kişisel alan ve sınırlarını korumaya özen gösterir. Arkadaşlarının farklılıklarını kabul eder. Arkadaşlarının olumlu yönlerini örnek alır. Farklı kültürlerle bağ kurmak Ülkeler arası yardımlaşmanın dostluğun gelişmesine katkıda bulunacağını bilir. Dünya barışının dostça ilişkiler kurma ve uzlaşma yoluyla tesis edilebileceğini bilir. Komşu ülkelerle barış içinde yaşamının önemini fark eder. Uluslararası projelere katılarak ülkeler arası ilişkileri güçlendirir. Farklı milletlerden insanlarla iletişim kurarken millî kimliğini ve kültürünü muhafaza eder.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdod Sevr Mağarası ve Sadakatin En Güzel Örneği Edebi Metin 1. Ramazan Kapısı 2. Ruhta Çoğalan Sevinç Ramazan Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Dostluğun Kılavuzu 2. Dostlukla Ramazan Alternatif Etkinlikler 1. Dostlukla İletişim 2. Kaybolan Kalem ve Gerçek Dostluk	
			MERHAMET	Vicdanlı olmak Öz eleştiri yaparak davranışlarını düzenler. Ahlaki değer ve ilkelere bağlı kalır ve bunları savunur. İnsanlara karşı adil davranır. İnsanların acılarına karşı duyarlı davranır. Haksızlıklar karşısında haklı olanı savunur. Şefkatli olmak Ailenin huzur ve mutluluğu için şefkatin gerekliliğini fark eder. Kendisine şefkatli davranır. Yardıma muhtaç kişilere sabırlı ve anlayışlı davranır. Komşu, arkadaş ve akrabalarına sevecen davranır. Özel gereksinimli fertlerin duygularına önem verir. Herkesin hata yapabileceğini kabul eder. Affetmenin öz şefkatin bir gereği olduğunu kabul eder. İnsanı ve doğayı sevmek Doğayı korumaya önem verir. Doğadaki tüm canlıların yaşam haklarını savunur. Hayvanlara karşı duyarlı olur. İnsan ve diğer canlılara yardım etmekten mutluluk duyar. Doğal yaşamı korumaya ve zenginleştirmeye yönelik etkinliklere gönüllü olarak katılır.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Hz. Peygamber Dönemi Anekdod Küçük Kalplere Büyük Merhamet Edebi Metin 1. İnsanın Yara Bandı, Merhamet 2. Nebevi Miras: Her Can İçin Merhamet Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Merhamet Kanatlarında Kuş Yuvası 2. Vicdan Oturumu: Merhamet ve Mazlum Coğrafyalar Alternatif Etkinlikler 1. Durl! Bu Bir Can 2. Merhametle Yardım	
				EV ÖDEVLENDİRİLMESİ	1. Allah için Sevmek 2. Aile Dostlarını Ziyaret 3. Dostlukla İlgili İftarı Buluşması 4. Merhametle İlgili Ailece Çiçek/Fidan Dikme	

GENEL ETKİNLİK HAVUZU

Tablodaki etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik/yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü ile ilgili kılavuzumuzda sizlerden uygulanması istenilen etkinlikler dışında fazladan etkinlikler yapılabilir. **Uyguladığınız etkinlikleri tabloya (X) ile işaretleyiniz. Etkinliği hangi değer veya değerler için uyguladığınızı yazınız.**

S. No	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	
DOĞA VE ÇEVRE		X	Değerler
1	Doğa ve Çevre Bilinci Faaliyetleri		
2	Çevre ve değerler temalı TEKNOFEST ve TÜBİTAK projeleri		
3	"Sıfır Atık -Atıkların Dönüşümü" kampanyaları		
4	"Okulumu-Mahallemi Yeşille Buluşturuyorum-Fidan Dikiyorum" etkinliği		
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER			
5	Ayın temasına uygun sinema günleri		
6	Okul duvarına grafiti çalışması		
7	"Okulum Temiz" etkinlikleri		
8	Değerler Gazetesi (öğrencilerin yaptıkları iyi davranışların basılı veya dijital haberleştirilmesi)		
9	Okulun en duyarlı öğrencisi-sınıfı etkinlikleri		
10	Münazara, söyleşi ve paneller		
11	Değerler koridoru-sorumluluk caddesi-saygı sokağı vb. eğitim ortamlarının oluşturulması		
12	Ayın değeri faaliyetleri ile ilgili e-kitap veya sanal sergi oluşturma		
13	Değerlerle ilgili kavram haritaları oluşturma		
14	Kitap okuma ve tahlil yapma çalışması		
15	Tarihî şahsiyetlerin değerle ilişkilendirilmesi		
16	Şiirler üzerinden değer öğretimi		
17	Peygamberimizin hayatından değerlerimizle ilgili örnekler		
18	Masal, kukla hazırlama ve temaya uygun içerikle drama oyunları		
19	Web2 araçları ile hazırlanmış dijital sergiler, videolar ve oyunlar		
20	Ayın temasına uygun materyal tasarlama (rozet, kitap ayracı vb.)		
21	Akrostiş hazırlama, hikâye-deneme yazma		
22	Hacivat-Karagöz etkinlikleri		
23	Boyama, pixel kodlama ve görsel sanat etkinlikleri		
24	Ayet, hadis, özlü sözler ile üretilen yazılı ve görsel içerikler		
25	Geleneksel sanatlar		
26	Mahya yazıları, mânî yarışmaları, "Ramazan Sokağı" gibi ramazan etkinlikleri		
27	Yerli malının teşvik edilmesi		
28	Kardeş okulları ziyaret etme ve hediyeleşme		
29	Pansiyonda kalan öğrenciler için akşam etkinlikleri		
30	Dünyada yaşanan olağanüstü durumlarda (doğal afetler, savaş vb.) yardım faaliyetleri		
31	Dinî günlerde kolonya, şeker ikramı		

YARIŞMA VE EĞİTİMLER

32	İletişim becerileri, bilinçli internet kullanma, medya okuryazarlığı, siber zorbalık, işaret dili vb. eğitimleri		
33	Gönüllülük ve sosyal sorumluluk eğitimleri (İtfaiye, Türkiye Diyanet Vakfı, AFAD, Kızılay, 112, telsizcilik vb.)		
34	Sanat atölyesi (ebru, hat, naht vb.)		
35	Gençlik merkezi, halk eğitim kursu faaliyetleri (salon sporları, okçuluk vb., sanat tasarım atölyeleri, zekâ oyunları, hitabet ve liderlik becerileri, resim ve mutfak atölyeleri)		
36	Resim, şiir, hikâye, fotoğraf, afiş, slogan, kısa film yarışmaları		

KAMP VE SPORİF FAALİYETLER

37	Sporif turnuvalar		
38	Anne-baba ve çocuk kampları		
39	Dede torun buluşmaları		
40	Değerler kulübü izcilik çalışmaları		
41	Bisiklet turu (Her bir öğrencinin bisikletinin üzerine ayın değeri ile ilgili ayet, hadis, atasözü, deyim yazılabilir.)		
42	Doğa yürüyüşü, piknikler		
43	Spor ve zekâ oyunları turnuvaları		
44	Paydaş kurumlarla günübirlik/yatılı kamp etkinlikleri		
45	Geleneksel çocuk oyunları, halk oyunları		
46	Takım oyunu örneklerinin Web 2.0 araç eğitimi		
47	Uçurtma şenliği		
48	Oryantring		
49	Okul ve sokak röportajları		
50	Yıl sonu şenlikleri		

GEZİ VE ZİYARETLER

51	Millî, manevi ve kültürel mekânların ziyaret edilmesi		
52	"Şehrimi Geziyorum, Değerlerimi Yaşıyorum" etkinliği		
53	Gazilere ve şehit ailelerine yönelik ziyaretler ve mektup çalışması		
54	Yaşlı ve huzurevi ziyaretleri		
55	Hastane ziyaretleri		
56	Sağlık sorunları nedeniyle evde eğitim alan öğrencilere ziyaret		
57	Taziyeler		
58	Köy ziyaretleri		
59	Çocuk hastaların ziyareti		
60	Hastane okullarındaki öğrencilerle mektup arkadaşlığı		
61	Unutulmaya yüz tutmuş meslekleri devam ettirmeye çalışanların ziyaret edilmesi		
62	Tabiat okulu (tabiatla buluşmalar, birlikte iş yapabilme yeteneği kazanma vb.)		
63	"Mahallemini Tanıyorum, Çevreme Duyarlıyım" temalı mahalle ziyaretleri		

VELİ ETKİNLİKLERİ

64	Veli, öğrenci ve paydaş kurumlarla ile ortak, kahvaltı, piknik, iftar programları vb. etkinlikler		
----	---	--	--

KILAVUZ İÇERİK REHBERİ

Kılavuzda yer alan bölümler aşağıda sıralanmıştır:

Görsel Yorumlama

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek görsellere yer verilmiştir. Eğitimci, uygun gördüğü görsel içerikleri aylık çalışma planına alabilir.

Dijital İçerik

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek dijital içeriklere yer verilmiştir. Eğitimci uygun gördüğü dijital içeriği seçerek çalışma planına alabilir.

Mesajını Güçlendir

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek ayet, hadis, özlü söz ve Esmâü'l Hüsna'ya yer verilmiştir. Planladığınız etkinliği yaparken değer ve o değere ait alt bileşenleri ilişkilendirilebilecek örnek ayet, hadis ve özlü sözlerden faydalanabilirsiniz. Esmâü'l Hüsna örneği ile öğrencilerin Allah'ın (cc) isimlerini kendi hayatlarına nasıl yansıtabilecekleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilirsiniz.

Edebî Metin

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek hikâye, deneme vb. metinlere yer verilmiştir. Eğitimci, uygun gördüğü hikâyeyi veya denemeyi seçerek çalışma planına alabilir.

Aktif Öğrenme

Bu bölümde öğrencilerin öğrenirken eğlenebileceği oyun, yarışma vb. etkinlikler ile gezerek, araştırma yaparak öğrenmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilmiştir. Eğitimci uygun gördüğü etkinlikleri seçerek çalışma planına alabilir.

Ev Ödevlendirmesi

Bu bölümde velileri de sürece dâhil ederek öğrencilerde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Ödevlendirmeler, öğrencilerin aile ortamında gerçekleştirebileceği uygulamalardan ve velilerin destekleyici katkılarıyla sürdürülebilecek çalışmalardan oluşmaktadır. Proje uygulamalarında velilerin öğrencilerin gelişimini takip etmesi ve sürece aktif katkı sunması önemsenmektedir.

Veli Mektubu

Bu bölümde ayın değerleri ile ilgili yapılacak etkinlikler ve bu etkinliklere nasıl destek verilebileceğine dair velilere bilgilendirmeler yapılır. Eğitimci, aylık çalışma planına aldığı etkinlikleri her ayın ilk haftasında veli mektubu aracılığıyla velilere ulaştırmalıdır.

1. Hafta Değeri Sevgi

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlik ile ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

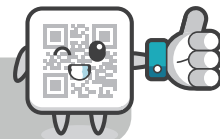
Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dedemin Öyküleri 11. Bölüm
Hedef Kitle:	İlkokul
Süre:	7 dakika 51 saniye
Konu:	Sevgi
Link:	https://youtu.be/KLg9oLQkFbQ?si=XuwILI9aF4gggUoy

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Sevgi-Değer ve İnsan
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	26 dakika 43 saniye
Konu:	Sevgi
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=pNbISsoyrLQ

Sevgi değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

“De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

Âl-i İmrân Suresi, 31. ayet

“İnanıp salih ameller işleyenler için Rahmân, (gönüllere) bir sevgi koyacaktır.”

Meryem Suresi, 96. ayet

Hadis

“Biriniz kardeşini (Allah için) seviyorsa, ona sevdiğini söylesin.”

Ebû Dâvud, Edeb 122, (5124);
Tirmizi, Zühd 54, (2393).

“Mü’minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler...”

Buharî, Edeb 27; Müslim, Birr 66

Özlü Söz

“Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim, sevelelim
Dünya kimseye kalmaz.”

Yunus Emre

“Yaratılanı severim Yaradan’dan
ötürü.”

Yunus Emre

EL-VEDUD (cc):

- Sâlih kullarını çok seven.
- Onlar tarafından çok sevilen.

EL-VEDÛD İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Sevgimi söz ve davranışlarımla samimi şekilde gösteririm.
- ? İnsanlara karşı merhametli ve şefkatli olmaya özen gösteririm.
- ? Kırıcı değil, gönül yapıcı bir dil kullanırım.
- ? Sevgiyi menfaate değil, samimiyete dayandırırım.
- ? Allah'ın sevgisini kazanacak davranışları hayatımda çoğaltmaya çalışırım.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Allah için Sevmek

Rivayet edildiğine göre bir adam, Hz. Peygamber'in yanında iken oradan birisi geçti. Adam, "Ey Allah'ın Resulü, ben o adamı gerçekten seviyorum." dedi. Peygamber de ona, "Bunu ona söyledin mi?" diye sordu. Adam, "Hayır" dedi. Hz. Peygamber, "(Git) ona söyle." buyurdu. Bunun üzerine adam, o kimsenin yanına gitti ve "Ben seni Allah için seviyorum." dedi. Öteki adam da "Beni kendisi için sevdiğin Allah da seni sevsin." karşılığını verdi.

(Ebû Dâvud, Edeb, 112-113 [5125].)

EDEBİ METİN

Deneme Adı:	Müslüman Kardeşini Sevmek
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul

Kardeş olmanın karşılıklı hakları ve kuralları vardır. Her Müslüman, Müslüman kardeşi ile olan kardeşlik bağlarını güçlendirmeli. Onu koruyup dostluğunu bir fidan gibi yeşertmelidir. Karşılaştığında selam verir, onun daima selamette olmasını ister, hasta olduğunda ziyaret eder, dertli günlerinde derdini paylaşır. Uzak diyarlarda yaşayan Müslümanlar için de daima dua eder, iyilikleri için elinden geleni esirgemez.

Müslüman Müslümanın Kardeşidir

Müslümanlar bir bütündür. Birinin derdi diğerlerini de üzer. Allah, “Müminler ancak kardeşler...” buyurmuştur. Sevgili Peygamberimiz ise, “Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.” buyurarak bir bütün olduğumuzu ve birbirimizin derdiyle dertlenmemiz gerektiğini bizlere öğretmiştir. Bir Müslümanın sıkıntısı varsa onu gidermek ve ihtiyaçlarını temin etmek için diğerleri yardımcı olmaya çalışırlar. Yeri geldiğinde ekmeklerini bölüşürler. İlgileri ve tebessümleri ile üzüntülerinin yerini sevinçlerin almasını sağlarlar.

Filistinli Kardeşlerimizin Acısına Ortak Olmak

Filistinli kardeşlerimizin son iki yılda yaşadıklarını biliyoruz. Hepimiz bir an önce onların güvende oldukları güzel günlere kavuşmalarını istiyoruz. Filistinli kardeşlerimiz, etrafı zeytin ağaçlarıyla bezenmiş mübarek şehir Kudüs'te Sevgili Peygamberimizin Allah'ın huzuruna yükseldiği diyarın nöbetini tutuyorlar.

Onların derdi bizim derdimizdir. Onların acısını hafifletmek için herkese düşen görevler vardır. Sizler de ellerinizi Allah'a açarak en içten dualarınızla onların yanında olmalısınız. Dualarımızda daima Mescid-i Aksa olsun. Rabbimizden dileyelim; Filistin'in kuşlar kadar hür olduğunu hep birlikte görelim...

(Diyanet Çocuk Dergisi, sayı 522, 01.01.2024.)

Yansıtma Soruları

1. Müslümanların birbirine nasıl yardım etmesi gerektiğini düşündüğümüzde, günlük yaşamda kardeşlik bağlarını güçlendirmek için neler yapabiliriz? Kardeşlik anlayışını sadece kelimelerle mi yoksa eylemlerle mi gösterebiliriz?
2. Peygamberimizin, “Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler.” sözünü düşündüğümüzde, bugün dünya çapında karşılaştığımız zorluklar karşısında Müslümanlar olarak nasıl bir bütün halinde hareket edebiliriz?

EDEBİ METİN

Deneme Adı: Merhamet, Daha Fazla Merhamet

Hedef Kitle: Ortaöğretim

Ahlâklı bir hayat, insanın elinden geldiğince iyilik yapabilmesiyle mümkün. Duygu sonrası toplumla-
ra inat sadece kendimiz için değil başkaları için de var olduğumuz hakikatini dünyaya haykırmalıyız.
Kendi aile, klan veya kabilemizin dışına taşarak başkasının acısına da merhem olmaya çalıştığımız
bir hayat, sevginin eyleme geçmiş halidir. Sevgi ancak bir sızıyı dindirmek, yaralı bir ruhu iletip ona
şifa vermeye çalışmakla kemâl bulur. Böylece sevgi yerinde duramayan bir ödev ahlakına dönüşür
ve bizi dünyanın bütün feryatlarını duymaya icbar eder. Bu tavır ve hassasiyete “etkin diğerkâmlık”
adını da verebiliriz. Etkin diğerkâmlık ahlâkî bakışımızı kendimiz saydığımızın ötesine de taşıyarak
harekete geçebilmemiz demek. Çünkü ahlâklı bir hayat sadece yapmamamız gerekenin ne oldu-
ğuna dair emirleri izlemez. Elbette çalmayacak, aldatmayacak, incitmeyecek ve başkasına zarar

vermeyeceğiz. Ama aynı zamanda elimizde olanı, sahip olmayanlarla paylaşmayı da başarabilmemiz gerekir. Başka birine ilişkin bir kötülüğü dilimiz döndüğü ve gücümüz erdiği nispette önlemeye çalışmamız, ötekinin iniltisine ruhumuzu açmamız gerekir.

Kemal SAYAR

Kaynak: <https://www.gercek hayat.com.tr/yazarlar/merhamet-daha-fazla-merhamet/>

Yansıtma Soruları

1. Âhlâklı bir hayat, başkalarına iyilik yapabilmekle mümkün" ifadesi ile ilgili olarak, günümüz toplumlarında başkalarına yardım etmenin ve iyilik yapmanın önündeki engeller nelerdir? Bu engelleri aşmak için neler yapılabilir?
2. Etkin diğerkâmlık, sadece kendimizi değil, başkalarını da düşünmemizi gerektirir. Bu anlayışı günlük hayatımıza nasıl tatbik edebiliriz? Örneğin, bir okulda veya iş yerinde etkin diğerkâmlık gösteren bir davranış örneği verebilir misiniz?

1. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Selamı Yay, Sevgiyi Çoğalt
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Kazandırdığı Değer:	- Kendisiyle, insanlarla ve içinde yaşadığı doğayla barışıktır. (TYMM Ortak Metni D15.1.4.) - Sevgisini samimi bir şekilde göstermeye istekli olur. (TYMM Ortak Metni D15.3.4.)
Amaç:	Öğrencilerin toplum içinde selamlaşmanın, hâl hatır sormanın ve küçük iyiliklerin sosyal bağları güçlendirdiğini fark etmelerini sağlamak; saygı, sevgi ve nezaketin günlük hayatta yaşanabilir değerler olduğunu deneyimlemek.

Etkinlik İçeriği:

1. Öğrencilere selamlaşmanın dinî, kültürel ve insani boyutu hakkında kısa bir bilgilendirme yapılır.
2. Öğrenciler öğretmen eşliğinde okul çevresindeki mahallede kısa bir yürüyüşe çıkar.
3. Karşılaştıkları esnaf, yaşlı, mahalle sakini gibi kişilere selam verir, hâl hatır sorar.
4. Öğrenciler, ellerinde etkinliğin amacını anlatan pankartlar taşır:
 - “Selamı verin, sevgiyi yayın”
 - “Bir selam, bin gönül”
 - “Selam, insanı insana bağlar”
5. Etkinlik sessiz, saygılı ve doğal bir akış içinde gerçekleştirilir, slogan atılmaz.
6. Okula dönüşte kısa bir paylaşım çemberi oluşturulur.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin gözlemleri ve yaşadıkları duygular sözlü olarak alınır.
- “Bir selam sizce neyi değiştirdi?” sorusu üzerinden kısa değerlendirme yapılır.
- Etkinliğin toplumla kurulan bağ üzerindeki etkisi tartışılır.

Etkinlik:

Sevgi Şifadır

Hedef Kitle:

Ortaöğretim

1. Hafta Değeri

Sevgi

Kazandırdığı Değer:

- Duygu ve düşüncelerini anlamak için karşısındakini dikkatle dinler. (TYMM Ortak Metni D15.1.7.)
- Başkalarının sevincine ve üzüntüsüne ortak olur. (TYMM Ortak Metni D15.1.8.)

Amaç:

Öğrencilerin hasta bireylerin yalnız olmadıklarını hissetmelerini sağlamak; küçük bir ziyaretin ve hediye moral, umut ve iyilik duygusu üzerindeki etkisini deneyimlemelerine imkân tanımak. Hasta ziyaretinin Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı olduğunu hatırlatmak.

Etkinlik İçeriği:

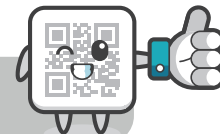
1. Etkinlik öncesinde öğrencilere **hasta ziyareti adabı**, empati ve mahremiyet konularında kısa bilgilendirme yapılır.
2. Okul çevresinde bulunan ve **bulaşıcılık riski olmayan** (ör. onkoloji servisleri) alanlarda, ilgili kurumdan izin alınarak ziyaret planlanır.
3. Öğrenciler, öğretmen gözetiminde hastaları kısa süreli olarak ziyaret eder.
4. Ziyaret sırasında öğrencilere rehberlik edilerek:
 - Selam verme
 - Geçmiş olsun dileme
 - Kısa ve olumlu sohbet planda tutulur.
5. Hastalara **çiçek, çikolata veya küçük moral hediyeleri** takdim edilir.
6. Okulun yakınında hastane bulunmayan yerlerde, yaşlı veya hasta bireylere **ev ziyareti** planlanabilir.
7. Ziyaretler sessiz, sade ve saygılı bir şekilde tamamlanır.

Değerlendirme:

- Etkinlik sonrası öğrencilerle kısa bir paylaşım yapılır: “Bugün bu ziyarette seni en çok etkileyen şey ne oldu?”
- Öğrencilerin duygu ve düşünceleri sözlü ya da kısa yazılı ifadelerle alınır.
- Sevginin davranışa dönüşme süreci üzerine değerlendirme yapılır.
- Hasta ziyaretinin Müslümanlar arasındaki sevginin inşasında önemli bir yer olduğunu kavrar.

Sevgi değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

2. Hafta Değeri

Dostluk

DİJİTAL İÇERİK

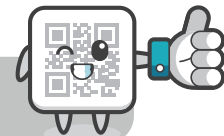
Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Hümeysra
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	12 dakika 26 saniye
Konu:	Dostluk
Link:	https://youtu.be/PFFQH5kHjCc?si=bjUcNUVKjlo231zf

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dostluk Nedir?
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	1 dakika 5 saniye
Konu:	Dostluk
Link:	https://youtu.be/ZaRPPqYWR7M?-si=0JT9XUf2h-rIpNI3

Dostluk değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

“Mü'minler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin”
Hucurât Suresi, 10. ayet

“Rabbimiz bizi ve bizden önce geçmiş olan mü'min kardeşlerimizi bağışla! Kalplerimizde iman edenlere karşı hiçbir kin ve kötü duygu bırakma! ...”
Haşr Suresi, 10. ayet

Hadis

“Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.”
Mevlana

“Bir insan, kardeşine yardım ettiği sürece Allah da ona yardım eder...”
Müslim, Zikir, 38

Özlü Söz

“Kişi dostunun dini üzeredir. Öyleyse her biriniz, kiminle dostluk kuracağına dikkat etsin.”
Ebû Dâvud, Edeb, 19; Tirmizi, Zühd, 45

“Dost, seni düştüğün yerden kaldırandır.”
Mustafa Kutlu

EL-VELÎ (cc)

- Müminlere dost ve yardımcı olan.

EL-VELÎ İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Zor durumda olanlara destek olmaya gayret ederim.
- ? Dostluk ve kardeşlik bağlarını güçlendirmeye çalışırım.
- ? Yardım isterken de ederken de samimi olurum.
- ? Mümin kardeşlerimi yalnız bırakmamaya özen gösteririm.
- ? Gücüm yettiğince iyilikte ve hayırda öncü olmaya çalışırım.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Dostun Sadakati

Mekke halkı arasında gönülleri İslam'a ısınıvermiş, fakat Mirâc haberiyle birden şaşırıp kalan kimse-ler de vardı. Bunlar bu haberi duyar duymaz derhal Hz. Ebû Bekir'e koştular,

"Ey Ebâ Bekir!" dediler. "Arkadaşının işinden haberin var mı? O, bu gece Beytül-Makdis'e gittiğini, orada namaz kılıp Mekke'ye döndüğünü söyledi."

Hz. Ebû Bekir,

"Siz bunları ondan mı duydunuz?"

"Evet," dediler, "Aynen ondan duyduk."

Bunun üzerine Hz. Ebû Bekir,

"Vallahi," dedi, "O söylediyse, şeksiz şüphesiz doğrudur. Siz buna hiç şaşırmayın!"

Sonra da kalkıp doğruca Resûl-i Kibriyâ Efendimizin yanına gitti,

"Yâ Resûlallah! Sen, şu halka bu gece, Beytül-Makdis'e gittiğini söyledin mi?" diye sordu.

Peygamberimiz (sav),

"Evet" deyince Hz. Ebû Bekir,

"Doğru söylüyorsun, senin Allah'ın resûlü olduğuna şehâdet ederim." dedi.

Peygamber Efendimiz de, bunun üzerine,

"Yâ Ebâ Bekir, sen zâten siddîksin." buyurdu.

İbn-i Hişâm, Sîre: 2/40; İbn-i Sâ'd, Tabakât: 3/170.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Benim Güzel Arkadaşlarım
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul

Okulda, sınıfta, sitede, mahallede, kursta bir sürü arkadaşınız var değil mi? Arkadaşlarınızın adını söyleyin desek ne çok isim sayarsınız. Benim bir sürü arkadaşım var. Ama Merve ve Ali benim en yakın arkadaşlarım. Biz beraber ödev yapmayı çok severiz. Merve, matematikte çok başarılı. Yapmadığımız soruları bize anlatır. Ali ise Türkçe dersinde sınıf birincisi. Anlamadığımız her konuyu bize çok güzel anlatır. Kısacası birbirimize her konuda yardımcı oluruz. Hatta Ali geçen gün beslenme getirmeyi unutmuş. Ben de beslenme için getirdiğim elmayı ikiye bölüp onunla paylaştım. Merve de getirdiği keki bizimle paylaştı. Arkadaşlarımla kardeş gibiyiz. Onları çok seviyorum.

HİÇ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

Ali ve Merve ile geçen gün bir hesap yaptık. Beraber kaç saat geçiriyoruz? Yaptığımız hesapta açıkça gördük ki beraber çok zaman geçiriyoruz. O zaman arkadaş çok önemli dedik kendi kendimize.

Birbirimize daha özenli davranmaya karar verdik. Birbirimizi kırmıyoruz ve arkadaşımızın hoşuna gitmeyecek şekilde arkasından konuşmuyoruz.

Size sınıfta yaşadığımız bir olayı anlatmak istiyorum. Sınıfımızda sosyal bilgiler dersinden düşük not alan bir arkadaşımız var. Adı Eren. Eren biraz kilolu. Adını söylemek istemediğim başka bir arkadaş, Eren'i sürekli sözleriyle rahatsız ediyor. Bir de üstüne düşük not alması gelince alayın dozunu iyice artırdı. Göbeğine durduk yere vurup Eren'i incitmeye başladı. Bu durumun Eren'i çok üzdüğü belli.

Hatta geçen gün bu sebepten kavga çıkmış. Bu duruma hop demenin zamanı gelmişti. Önce sınıftaki diğer arkadaşlarla konuştuk. Öğretmenimizle de konuştuk. Öğretmenimiz Eren'i rahatsız eden arkadaşımızla konuşmuş; alay etmenin, itip kakmanın ne kadar yanlış bir şey olduğunu anlatmış. Arkadaşımızın daha iyi anlaması için biz de konuştuk. Uzun uğraşlar sonunda bizi anladı ve Eren'den özür dileyip bir daha yapmayacağına söz verdi.

UZUN LAFIN KISASI

Arkadaşlarımızla iyi geçinelim.

Arkadaşlarımıza kibar davranalım.

Arkadaşlarımıza güzel sözlerle hitap edelim.

Arkadaşlarımıza hoşgörülü olalım.

Birbirimize dürüst davranalım.

Arkadaşımızın hoşlanmayacağı şeyleri arkasından konuşmayalım.

Kaynak: Diyanet Çocuk Dergisi, sayı 509, 26.12.2022

Yazan: Zeynep Aknar

Yansıtma Soruları

1. Metinde, arkadaşlar birbirlerine yardım etmekten ve zaman geçirmekten bahsediyorlar. Sizce, bir arkadaşın en iyi özellikleri neler olmalıdır? Bir arkadaşın iyi bir arkadaş olabilmesi için hangi değerler önemlidir?
2. Eren'e yapılan alaylar ve zorbalık hakkında yapılan konuşmalar, arkadaşlar arasında nasıl bir fark yaratmıştır? Bu durumu engellemek için neler yapılabilir? Bir arkadaşın diğerine nasıl hoşgörülü ve destekleyici olmasını sağlarız?

2. Hafta Değeri

Dostluk

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Ahretlik ve Gerçek Dostluk Üzerine
Hedef Kitle:	Ortaöğretim

İnsan hayatında dostluk çok önemli bir yere sahiptir. Dost, sadece iyi günlerde değil zor zamanlarda da yanımızda olan, bizi anlayan ve olduğumuz gibi kabul eden kişidir. Kültürümüzde bu derin dostluğu anlatan güzel kavramlardan biri ahretliktir. Ahretlik, iki insanın birbirine gönülden bağlanması, sırlarını saklaması, birbirini uyarması ve ömür boyu sürececek bir kardeşlik kurmasıdır. Bu bağ, sadece dünyaya değil ahirete de uzanan bir dostluk niyetini taşır.

Eskiden insanlar komşuluk ilişkileri içinde daha yakın yaşar, sevinçlerini ve dertlerini paylaşırdı. Annelerin “ahretlik” diye hitap ettiği dostları olur, bu dostluklar yıllar geçse de bozulmazdı. Ahret

kardeşleri birbirini öz kardeşten ayırmaz, çocuklar da bu bağı devam ettirirdi. Bu tür dostluklar samimiyet, güven ve karşılıksız sevgi üzerine kuruluydu.

Günümüzde de dostluk arayışı devam etmektedir. Ancak herkesin beklentisi ve karakteri farklıdır. Bazen arkadaşlarımızdan beklediğimiz ilgiyi göremeyebilir, yanlış anlaşılmalara yaşayabiliriz. Böyle durumlarda elimizden geleni yapmak, sevgimizi ve desteğimizi göstermek önemlidir. Yine de dostluk bizi sürekli üzüyor ve yıpratıyorsa mesafe koymayı bilmek gerekir.

Gerçek dostluk, tıpkı farklı kumaşların bir araya gelip güzel bir bütün oluşturması gibidir. Her insan farklıdır ve bu farklılıklar hayatımıza renk katar. İyi bir dost, bizi tamamlar; varlığıyla güç verir, yanlışlarımızda uyarır ve doğru yolda kalmamıza yardımcı olur. Bazı dostluklar ise zamanla zarar verici hâle gelebilir. Bu tür ilişkilerde dikkatli olmak ve kendimizi korumak gerekir.

Hayatta para değil, dost biriktirmek önemlidir. Güvenmek bazen zor olsa da samimi dostlar aramaktan vazgeçmemeliyiz. Çünkü insan yaş aldıkça, iyi bir dostun ne kadar kıymetli olduğunu daha iyi anlar. Mevlana'nın dediği gibi, "Aradığın da seni arar." Bu yüzden gönlümüze ayna olacak, bizi daha iyi bir insan yapacak dostluklara sahip çıkmalı ve onların değerini bilmeliyiz.

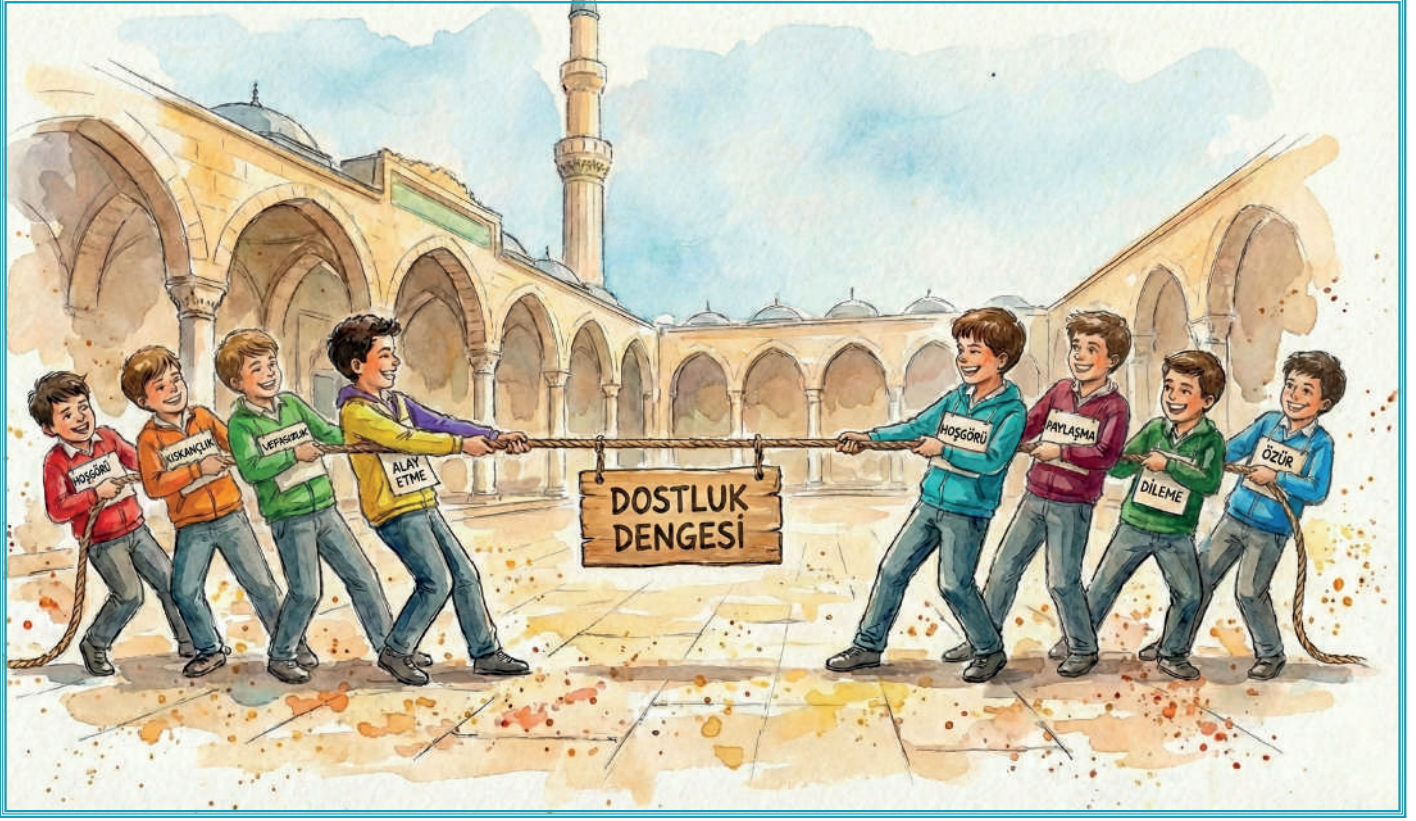
Kaynak: https://tuzlayunusemreihl.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/32/748796/dosyalar/2023_02/08154058_Degerler-Egitimi-Dostluk.pdf?utm_source

Diyanet Aile Dergisi, sayı 69, 24.09.2024

Yansıtma Soruları

1. Ahretlik dostluk, ömür boyu sürececek bir kardeşlik ve güven bağıdır. Sizce gerçek dostluk, hangi özelliklerle oluşur ve bu özellikler zaman içinde nasıl güçlenir?
2. Metinde, bazı dostlukların zamanla zarar verici hale gelebileceğinden bahsediliyor. Bir dostlukta zarar görmeye başladığınızda, bu ilişkide nasıl bir yaklaşım sergilemek daha sağlıklı olabilir? Dostlukta sınır koymanın önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİğİ

Etkinlik:	Dostluk Dengesi
Hedef Kitle:	İlkokul
Kazandırdığı Değer:	- Arkadaşlarına karşı nazik davranır. (TYMM Ortak Metni D4.2.4.) - Arkadaşlarının özel bilgi ve durumlarını başkalarıyla paylaşmaz. (TYMM Ortak Metni D4.3.1.) - Arkadaşlarının kişisel alan ve sınırlarını korumaya özen gösterir. (TYMM Ortak Metni D4.4.5.)
Amaç:	Öğrencilerin dostluk ilişkilerinde olumlu ve olumsuz davranışların dengeyi nasıl etkilediğini drama yoluyla fark etmelerini sağlamak; bozulan arkadaşlık bağlarının doğru davranışlarla yeniden kurulabileceğini deneyimletmek.

Araç-Gereç:

- Halat
- Üzerinde kavramlar yazılı kartlar

Etkinlik Adımları:

1. Eğitici, DİB veya GSB'ye bağlı mekânlarda öğrencilere dostluğun karşılıklı anlayış ve denge gerektirdiğini kısa bir sohbetle anlatır.
2. Grup ikiye ayrılır ve ortalarına bir halat yerleştirilir.
3. Halatın ortası "Dostluk Dengesi" olarak tanımlanır.
4. İlk aşamada her iki taraf da dengede durur.
5. Öğretmen, dostluğu zedeleyen davranışları temsil eden kartları sırayla okur ve bazı öğrencilerin üzerine yapıştırır:
 - Hoşgörüsüzlük
 - Kıskançlık
 - Alay etme
 - Bencillik
6. Her olumsuz davranış eklendiğinde halat bir tarafa doğru çekilir ve denge bozulur.
7. Ardından öğretmen, dostluğu onaran davranışları temsil eden kartları okur ve kartlar üzerine yapıştırılan öğrencileri karşı tarafa ekler:
 - Hoşgörü
 - Paylaşma
 - Özür dileme
 - Yardımlaşma
 - Affedici olma
 - Sır paylaşma
8. Olumlu davranışlar geldikçe halat tekrar ortaya yaklaşır ve dostluk dengesi yeniden sağlanır.
9. Etkinlik sonunda halat yere bırakılır ve öğrenciler çember olur.

Değerlendirme:

- "Dostluk neden bozuldu?"
- "Hangi davranışlar dostluğu tekrar düzeltti?"
- "Biz sınıfımızda dengeyi nasıl koruyabiliriz?"

2. Hafta Değeri

Dostluk

Etkinlik:	Dostluk ınarlarından Mesajlar
Hedef Kitle:	Ortaokul- Lise
Kazandırdığı Değer:	Arkadaşlarının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır. (TYMM Ortak Metni D4.2.3.)
Amaç:	Öğrencilerin çevrelerinde dostluklarıyla tanınan kişileri tanıyarak dostluğun anlamını gerçek yaşam örnekleri üzerinden kavramalarını, uzun süreli dostlukların hangi değerlere dayandığını fark etmelerini sağlamak.
Etkinlik Adımları:	- Eğitici, öğrencilerle kısa bir sohbet yaparak şu soruyu yöneltir: “Sizce bir dostluk nasıl uzun yıllar devam eder?” - Öğrenciler 2–3 kişilik gruplara ayrılır.

3. Her grup, çevresinde dostluklarıyla tanınan iki dostu belirler.

(Örneğin:

- Uzun yıllardır dost olan iki komşu
- Aynı iş yerinde yıllardır birlikte çalışan arkadaşlar
- Çevrede güvenilir dostluklarıyla bilinen kişiler)

4. Öğrenciler, belirledikleri kişilerle kısa bir röportaj yapar. Röportaj yüz yüze, ses kaydı ya da not alma yoluyla gerçekleştirilebilir.

Örnek Röportaj Soruları:

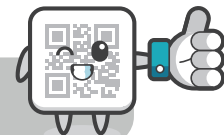
- Dostluk sizin için ne ifade ediyor?
- Bu kadar uzun süre dost kalabilmenizi neye borçlusunuz?
- Dostlukta sizi en çok zorlayan durum ne oldu?
- Bir dostta mutlaka olması gereken özellik sizce nedir?
- Gençlere dostluk konusunda ne tavsiye edersiniz?

Değerlendirme – Yansıtma:

- Röportajlardan çıkan ortak noktalar nelerdi?
- Uzun süreli dostluklar hangi davranışlarla ayakta kalıyor?
- Biz bu değerleri kendi arkadaşlıklarımızda nasıl gösterebiliriz?

Dostluk değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

3. Hafta Değeri

Dostluk

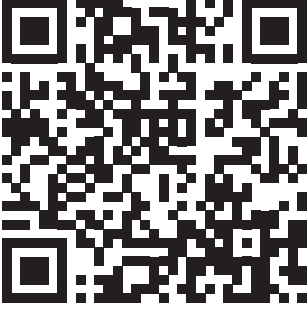
ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

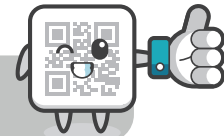
Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dostluk Hikâyeleri/Dikkat Balonu
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	4 dakika 34 saniye
Konu:	Dostluk
Link:	https://youtu.be/KepA9AdPYA?si=Zoak_5jLpailiRw9

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Kalbin İçindekiler- 4. Bölüm
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	14 dakika 8 saniye
Konu:	Dostluk
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=wS3GTS_ZKAc

Dostluk değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

3. Hafta Değeri

Dostluk

MESAJINI GÜÇLENDİR

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının; özü sözü doğru, samimi ve dürüst insanlarla beraber olun”!

Tevbe Suresi, 119. ayet

“Mü’min erkekler ve mü’min kadınlar birbirlerinin dostu ve yardımcısıdırlar

Tevbe Suresi, 71. ayet

“İyi arkadaş misk satan gibidir; ya sana hediye verir, ya güzel koku duyarsın. Kötü arkadaş ise körükçü gibidir; ya elbiseni yakar ya da kötü koku duyarsın.”

Buharî, Zebâih 31; Müslim, Birr 146.

“Sizden biri, kendisi için istediğini kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz.”

Buharî, İmân, 7

EL-MÜ'MİN (cc)

- Bütün mahlûkâta emniyet/güven veren.
- Kendisine güvenilen.

EL-MÜ'MİN İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? Dostluklarımda güven veren biri olmaya özen gösteririm.
- ? Bana emanet edilen sırları ve sorumlulukları korurum.
- ? Arkadaşlarımda yanında kendilerini huzurlu hissetmelerine dikkat ederim.
- ? Söz ve davranışlarımla güven duygusunu zedeleyecek tutumlardan kaçınırım.
- ? Zor zamanlarda dostları için sığınılacak bir liman olmaya çalışırım.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Sevr Mağarası ve Sadakatin En Güzel Örneği

Hicret yolculuğu başladığında müşrikler Peygamber Efendimizi (s.a.s.) öldürmek için planlar yapmışlardı. Efendimiz, Allah'ın izniyle Mekke'den ayrılacağı sırada en yakın dostu Hz. Ebû Bekir hemen yanında olmuştu. Hz. Ebû Bekir, "Ya Resûlallah, sizinle birlikte olacağım için ne kadar mutluyum!" diyerek samimi bir sevinç duymuştu.

İkisi, takip edilmemek için zorlu bir tırmanıştan sonra Sevr Mağarası'na sığındılar. Müşrikler iz sürerek mağaranın yakınına kadar geldiklerinde Hz. Ebû Bekir büyük bir endişeyle şöyle dedi:

"Ya Resûlallah! Ayaklarının dibine baksalar bizi görecekler."

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) ise büyük bir güven ve teslimiyetle ona şunları söyledi:

"Üzülme Ey Ebû Bekir! Allah bizimle beraberdir."

Tevbe Suresi, 40.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Ramazan Kapısı
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul

İçim kıpır kıpır... Hem sevinçli hem de heyecanlıyım. Her yıl ramazan gelip kapıyı çalıyordu. Bu yıl ben de oruç tutacağım ya, koşup ramazanın kapısını ben çaldım bu sefer.

Ramazan kapısında tam bir şenlik var. Bir baktım ki sahur davulu koşuyor. Aman kimse uyuyakalıp orucu unutmasın diye. Davulcu bile sahur davulunun hızına yetişemiyor, peşinden koşuyor. Şurada minareye yazı asıyorlar. Babam, bu minareye asılan yazıların adının “mahya” olduğunu söyledi.

Babam demişken, babamın peşinden koşan abim değil mi? Teravihe yetişecek diye aceleden ayak-kabı yerine terlik mi giymiş! Aman gözünü seveyim abiciğim, teravihe giderken ki aceleciliği namazı kılarken yapmazsın inşallah. Namaza yetişmek için koşarak gidilir ama hızlı hızlı namaz mı kılınır?

3. Hafta Değeri

Dostluk

Bakın, her g¼nk¼ gibi babaannem rahlesinin başında. Her ramazan olduğu gibi, bu ramazan da hatim indirmeye niyetlenmiş belli ki.

Bir koku alıyor musunuz? Çok tanıdık bir koku... Evet evet, sıcak pidenin kokusu bu. Koşun arkadaşlar ramazan kapısına. İftar vakti olmadan, iftar duası okunmaya başlamadan pideyi yetiştirmek gerek.

Orucu Doğru Tuttum Doğru Konuştum

Ramazan geldi. Hep birlikte oruç tutmaya niyet ettik. İmsak vaktinden iftar vaktine kadar bir şey yemeyeceğiz. Kilitledik dudaklarımızı. Anahtarını da akşam ezanına g¼t¼r¼p verdik. Kilitli olan bir şey, anahtarı olmadan açılır mı? Açılmaz. Peki, dudaklarımız kilitli ise nasıl konuşacağız?

Oruç diyor ki: “G¼zel konuşmaya her zaman izin var.” Kilitli dudaklarımızdan k¼t¼ s¼zlerin çıkması orucu ¼z¼yor. O zaman oruç tutarken ¼ęreneceęimiz şeylerden birisi de yalanı, k¼t¼ davranışları terk etmek. Dosdoğru olmak. S¼z¼m¼z, davranışlarımız doğru olunca orucu da doğru tutmuş oluyoruz.

Bu konuyla ilgili Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Oruç bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, k¼t¼ konuşmasın. Eğer biri kendisiyle d¼v¼řmeye veya s¼v¼řmeye kalkışırsa, iki defa, ‘Ben oruçluyum.’ desin...”

Yansıtma Soruları

1. Ramazan ayında sadece yemek yememek yeterli midir? Oruç tutarken g¼zel s¼zler s¼ylemek ve iyi davranışlar sergilemek neden ¼nemli olur? Bu tutumları g¼nl¼k yaşamında nasıl uygulayabilirsin?
2. Ramazan ayında acelecilik ve koşuşturma yerine sakın ve dikkatli olmak gerektiğini Peygamber Efendimiz (s.a.s.) nasıl ¼ğretiyor? Namazı aceleyle değil, huzur içinde kılmak neden ¼nemlidir?

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Ruhta Çoğalan Sevinç Ramazan
Hedef Kitle:	Ortaöğretim

Ramazan, insan ruhunun derinliklerine dokunan, içsel bir yenilenme sürecidir. Gök ile yerin birleştiği noktalardan, görünmeyen ufuklardan gelen kutlu bir misafirdir ramazan. Bu ay, sadece beden değil, ruhun da arınmasını sağlayan bir zaman dilimidir. Zamanın geçiciliği içinde, ramazanın etkisi yıl boyunca hissedilir. İnsanı derinden etkileyip, varsa günahlarını temizleyen, yoksa sevabını artıran bir aydır. Yaptıklarımızla ruhumuza yaklaşıp, içimizi ve dışımızı temizleyerek tarifsiz bir huzura kavuşuruz.

Ramazan, aynı zamanda bedenin de dirilişidir. Oruç, sadece aç kalmak değil, ruhun ve vücudun birbirine olan uyumunu sağlamak için bir fırsattır. Vücut, oruçla dinlenir, sonra hızla çalışmaya başlar ve insanı hem dünyaya hem de ruha doğru yeniden uyandırır. İnsan, bu ayda sadece fiziksel açlıkla değil, aynı zamanda ruhsal bir açlıkla da yüzleşir. Sezai Karakoç'un dediği gibi, "Vücut, oruçla ruha doğru hızla itilmiştir."

Oruç, insanın iradesini test eden bir sınavdır. İnsan, yemeden içmeden uzak durarak kendini sınırlar. Yalnızca Allah'a olan güveni ve umudu ile bu sınavı geçmeye çalışır. Çocukken ramazanın tadını, oruç tutmanın verdiği içsel huzuru ancak yaşayarak anlayabilirsiniz. Ramazan, kelimelerle tarif edilemeyecek kadar özel bir duygudur. Kederi anlatmak kolaydır, ancak ramazanın içimize nakşettiği sevincin tarifini yapmak zordur. Bu sevinci yaşamak, insanın ruhunda derin bir iz bırakır.

Ramazan boyunca, insanın hâlet-i ruhiyesi onu farklı diyarlara götürür. İnsanın nefsini terbiye etmesi, oruç tutarken içtiği buz gibi suyu veya yoğun bir günün sonunda yemediği yemeği düşünerek, diğer insanların halini anlamasına yol açar. Bu ayda empati duygusu gelişir. Açlık ve susuzluğun ne demek olduğunu deneyimleyen insan, fakir ve muhtaç olanlara daha fazla yardım eli uzatır. Ramazan, aynı zamanda aileyi bir araya getiren, insanların birlik duygusunu pekiştiren bir zaman dilimidir. Aile üyeleri iftar sofralarında bir araya gelir, yemekler özenle hazırlanır ve birlikte geçirilen vakit, insanın ruhunu daha huzurlu hale getirir.

Bunun yanı sıra, ramazan eskiye dönüp nostaljik bir özlem duymak için bir fırsat değildir. "Nerede o eski Ramazanlar?" diye sormak, zamanın değişen düzenine karşı bir isyan gibi gelir. Ramazan, her zaman bir yenilenme, bir canlanma, bir kendini sorgulama zamanıdır. Eskiden olduğu gibi, Rama-

3. Hafta Değeri

Dostluk

zan ayında insan, sosyal yardımlaşma, komşuluk ilişkileri ve vefa gibi değerleri tekrar canlandırma fırsatı bulur. Bu ayda ruhsal bir yenilenme yaşar, eksikliklerin farkına varırız ve bu farkındalıkla adımlarımızı daha dikkatli atarız.

Ramazan, her mevsimin özünü taşıyan, her dönemi içinde barındıran bir aydır. Ramazan ayı, insanı içsel bir yolculuğa çıkarır, ruhunu besler ve ona huzur verir. Bu ayın sonunda, insan bir yıl boyunca kaçırdığı güzellikleri ve kaybolan ruhsal dengeyi bulur. Zaman geçtikçe, ramazanın altın değerinde olduğu daha iyi anlaşılır. Her Ramazan, bir öncekinden farklı ve dolu dolu geçirilmelidir. Bu ayı içsel bir dönüşüm, ruhsal bir arınma ve manevi bir yükseliş olarak değerlendirmeliyiz.

Ramazan, oruçla birlikte sadece bedeni değil, tüm insanı yeniden şekillendirir. Bütün insanlık için bir fırsattır. Oruç, kişiyi kendi iç yolculuğuna çıkaran bir aynadır. Her ramazanı bir önceki ramazandan farklı ve anlamlı geçirmek, insanın kendisini daha iyi tanımasına ve doğru yolda ilerlemesine olanak sağlar. Bayram, ramazanın sonunda bir ödöl, bir kutlama değil, bu dönemde kazanılan manevi zaferin bir yansımasıdır.

Sonuç olarak, Ramazan, sadece bir ibadet değil, bir hayat tarzıdır. Bu ayda duygular en hassas noktada işlevini görür, insan kendi ruhuyla baş başa kalır ve içindeki huzurla bir bütün olur. Her yıl ramazana kavuşmanın coşkusunu, yaşadıkça daha da derinden hissederiz. Bu özel ay, bir yıl boyunca içimizde büyütüp, bir sonraki ramazana kadar besleyeceğimiz sevapların tohumlarını eker. Ve her geçen yıl, ramazanın içindeki bereketin farkına vararak daha çok gelişiriz.

Bu metin, lise seviyesi öğrencileri için anlaşılabilir bir dilde, ramazanın manevi derinliğini, orucun ruhsal etkilerini ve toplumda yardımlaşma ve dayanışmayı vurgulayan bir şekilde düzenlenmiştir.

Yansıtma Soruları

1. Metinde ramazanın eskiye özlem değil, yenilenme ve kendini sorgulama fırsatı sunduğu belirtiliyor. Zamanın değişen düzeninde, ramazanı nasıl daha bilinçli ve anlamlı geçirebiliriz? Bu ayda kendimizi sorgulamak ve arınmak bize nasıl faydalar sağlar?
2. Ramazan ayı, sadece fiziksel açlıkla değil, aynı zamanda ruhsal bir açlıkla da yüzleşmemize neden olur. Bu, insanın ruhsal anlamda nasıl bir dönüşüm yaşamasına yol açar? Ramazanı içsel bir yolculuk olarak nasıl değerlendirebiliriz?

3. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:

Dostluğun Kılavuzu

Hedef Kitle:

İlkokul

Kazandırdığı Değer:

- Ortak hedeflere ulaşmak için arkadaşlarıyla dayanışma içinde olur. (TYMM Ortak Metni D4.1.3.)
- Arkadaşlarıyla vakit geçirmekten keyif alır. (TYMM Ortak Metni D4.4.1.)

Amaç:

Öğrencilerin güven, dostluk ve işbirliği gibi sosyal becerileri geliştirmelerini aynı zamanda bir arkadaşına güvenmenin, birbirini yönlendirmenin ve yardımlaşmanın önemini yaşayarak öğrenmelerini sağlamak. Etkinlik, öğrencilerin yalnızca birbirlerine destek olmayı değil, aynı zamanda güven inşa etmeyi de öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

3. Hafta Değeri

Dostluk

Etkinlik Adımları:

1. Giriş ve Tanıtım:

- Öğrencilere etkinliğin amacı hakkında kısa bir bilgilendirme yapılır.
- Etkinlikte kullanılacak ana kavramlar (güven, dostluk, yönlendirme) tanıtılır.

2. Parkta Oyun Planı:

- Öğrenciler, parka götürölür ve burada etkinlik alanı oluşturulur.
- Öğrenciler iki kişilik gruplara ayrılır. Her grup bir öğrenciye göz bandı takar. Diğer öğrenci ise göz bandı takılı arkadaşını parkurda yönlendirmekle sorumludur.

3. Parkur Uygulaması:

- Parkurda çeşitli engeller veya basit yönlendirme noktaları bulunur. Göz bandı takılı öğrenci, diğer öğrencinin sesli komutları ve yönlendirmeleriyle hedefe ulaşmaya çalışır.
- Yönlendiren öğrenci, arkadaşını doğru şekilde yönlendirebilmek için dikkatli olmalı ve güven oluşturmalıdır.
- Parkur boyunca öğrenciler, güveni ve arkadaşlarına duyduğu desteği pekiştirirler.

4. Etkinlik Sonrası Paylaşım:

- Öğrenciler etkinlik sonrası bir araya gelir ve deneyimlerini paylaşır.
- “Güven ve dostluk bu etkinlikte sizin için ne ifade etti?” sorusu üzerinden kısa bir değerlendirme yapılır.
- Öğrencilerin birbirlerine nasıl yardımcı oldukları ve yönlendirme sırasında hissettikleri duygular tartışılır.

5. Değerlendirme:

Gözlem: Öğrencilerin etkinlik boyunca birbirlerine olan güvenlerini ve işbirliğini gözlemleme fırsatı verilir.

Duygusal Paylaşım: Etkinlik sonunda öğrenciler, göz bandı takarak parkurda yönlendirilen ve yönlendiren kişiler olarak deneyimlerini anlatırlar.

Kısa Değerlendirme: “Birbirinize güvenmek nasıl bir fark yarattı?” sorusu üzerinden öğrencilerle kısa bir değerlendirme yapılır.

Toplumla İletişim: Etkinliğin sonunda öğrenciler, arkadaşlık ve güven ilişkilerinin toplum içinde nasıl yer bulduğunu tartışır.

Etkinlik:

Dostlukla Ramazan

Hedef Kitle:

Tüm Kademeler

Kazandırdığı Değer:

- Ortak hedeflere ulaşmak için arkadaşlarıyla dayanışma içinde olur. (TYMM Ortak Metni D4.1.3.)
- Arkadaşlarıyla vakit geçirmekten keyif alır. (TYMM Ortak Metni D4.4.1.)
- Arkadaşlarıyla kaliteli zaman geçirir. (TYMM Ortak Metni D4.4.2.)

Amaç:

Öğrencilerin dostluk duygusunu pekiştirerek, ramazan ayının neşesini birlikte paylaşmalarını sağlamak. Etkinlik, davul çalarak ve maniler söyleyerek öğrenciler arasındaki arkadaşlık bağlarını güçlendirirken, ramazanın ruhunu da yaşatmayı amaçlar.

Etkinlik Adımları:

1. Hazırlık:

Öğrencilere ramazan ayının kültürel ve toplumsal önemi anlatılır. Davul tedarik edilir ve maniler hazırlanır.

3. Hafta Değeri

Dostluk

2. Davul alma ve Mani Söyleme:

Öğrenciler, gruplar halinde mahalleye çıkararak davul alarak maniler söylerler.

- Etkinlik hem öğrenciler hem de çevredeki insanlar için neşeli bir atmosfer oluşturur.
- Öğrenciler, dostluklarını pekiştirerek birlikte eğlenir ve ramazanın bereketini paylaşırlar.

3. Dostluk ve Paylaşım:

Etkinlik sırasında öğrenciler arasında dostluk bağları güçlenir. Davul alarak birlikte vakit geçirmek, arkadaşlıkların daha da derinleşmesine katkı sağlar.

4. Değerlendirme:

- **Duygusal Paylaşımlar:** ğrenciler, etkinlik sırasında neler hissettiklerini ve dostluklarının nasıl güçlendiğini paylaşacaklar.
- **Toplumsal Bağlar:** Etkinlik sonunda, dostluk ve dayanışmanın, Ramazan ayı gibi özel bir zaman diliminde nasıl daha anlamlı hale geldiği tartışılacaktır.

Mani rnekleri:

Bu aya sultan ay derler
Kaymak ile baldan yerler
Ezelden adet kılınmış
Bekiye bahşış verirler.

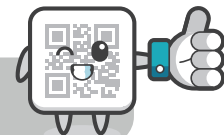
İftar vakti geldi bak,
Gönüllere doldu şafak.
Rahmetini indir Rabbim,
Bu ramazan ne hoş durak.

Denizden çek oltanı!
Duvara as baltanı!
Hoş geldi sefa geldi,
On bir ayın sultanı.

Boşa gitmez dilekler,
Bekler bizi ilekler,
İftarda olanlara,
Dua eder melekler

Dostluk değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.
Hazırlık Uygulama Aşaması: 1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır. 2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür. 3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir. 4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir. 5. Yapılacak ana etkinlik ile ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.	

DİJİTAL İÇERİK

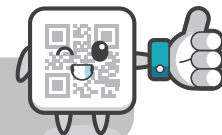
Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dedemin Öyküleri 1. Bölüm - Merhamet
Hedef Kitle:	İlkokul-Ortaokul
Süre:	7 dakika 9 saniye
Konu:	Merhamet
Link:	https://youtu.be/hkLcP1hMGNg?si=hMcVB1bLa-vDBkmC

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Merhamet Nedir?-İnsan Hâlleri
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	3 dakika 17 saniye
Konu:	Merhamet
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=sxTKV_5LEj4

Merhamet değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

MESAJINI GÜÇLENDİR

“Allah’a ve Peygambere itaat edin ki size merhamet edilsin!”

Âl-i İmrân Suresi, 132. Ayet

“...Allah en iyi koruyandır ve O, merhametlilerin en merhametlisidir...”

Yûsuf Suresi, 64. Ayet

“Vaktiyle bir adam yolda giderken çok susadı. Bir kuyu buldu ve içine indi, su alıp dışarı çıktı. Bir de ne görsün, bir köpek, dili bir karış dışarıda soluyor ve susuzluktan nemli toprağı yalayıp duruyordu. Adam kendi kendine ‘Bu köpek de tıpkı benim gibi pek susamış’ deyip hemen kuyuya indi, mestini su ile doldurdu ve mesti ağzına alarak yukarıya çıktı ve köpeğı suladı. Onun bu hareketinden Allah Teâlâ hoşnut oldu ve adamı bağışladı.”

Sahâbîler:

“Ey Allah’ın Resûlü! Bizim için hayvanlardan dolayı da sevap var mı?” dediler.
Resûl-i Ekrem:

– “Her canlı sebebiyle sevap vardır” buyurdu.

Buharî, Müsâkât 9, Mezâlim 23, Edeb 27; Müslim, Selâm 153.
Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Cihâd 44; İbn-i Mâce, Edeb 8

ER-RAHMÂN (cc)

- Sonsuz merhametiyle lütuf ve ihsanda bulunan.

ER-RAHÎM (cc)

- Rahmetiyle her şeyi kuşatan.

ER-RAHMÂN VE ER-RAHÎM İSİMLERİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- ? İnsanlara karşı merhametli ve anlayışlı davranmaya özen gösteririm.
- ? Hata yapanları hemen yargılamak yerine affedici olmaya çalışırım.
- ? Gücüm yettiğince ihtiyaç sahiplerine yardım ederim.
- ? Küçük–büyük ayırmadan her canlıya şefkatle yaklaşırım.
- ? Merhameti sözde değil, davranışlarımda göstermeye gayret ederim.

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİ ANEKDOT

Küçük Kalplere Büyük Merhamet

Zeyd 3 ya da 5 yaşlarında idi. Zeyd'in çok bağlandığı, çok sevdiği, adını Umeyr koyduğu küçük bir kuşu vardı. Hz. Peygamber Zeyd'i her gördüğünde "Umeyr'in babası" anlamında "Ebu Umeyr" diye hitap ederdi ona. Bir gün Zeyd'in kuşu öldü. Onun ölümü Zeyd'i çok üzdü. Kuşun öldüğü günlerde Hz. Peygamber Zeyd'in evine gitti. Çocuğun kederli hali, Hz. Peygamber'in merhametli kalbini etkiledi. Onu neşelendirmek istedi. Çocuğun saçlarını okşayarak yanağını öptü. Gülümseyerek:

— "Ya Ebu Umeyr! Nüğayr (serçe kuşuna benzeyen bir kuş veya bülbül) ne oldu?" dedi. "Hayvanı ne yaptın?"

Hiz. Peygamber'in kalbe huzur veren ilgisiyle ferahlayan Zeyd, bu söze çok güldü.

Buhari, Edeb 112; İbn-i Mâce, Edeb 24

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

İnsanın Yara Bandı, Merhamet

Hedef Kitle:

İlkokul-Ortaokul

Merhamet nedir diye sorsam, nasıl cevap verirdiniz bana? Muhtemelen herkes kendi gözünden merhameti anlatırdı. Zaten böyle bir sorunun da tek bir doğrusu olmazdı. Ancak, başka bir soru sorsaydım deseydim ki merhamet deyince nasıl bir his uyanır kalbinizde? Eminim, işte o zaman cevaplarımız birbirine benzerdi.

Soğuk değil, sıcak hissederdik merhamet deyince. Nefret değil sevgi hissederdik. Sakınmak değil, paylaşmak gelirdi aklımıza. Çünkü belki yüzlerce şekilde tarif etsek de merhameti, hepimiz bilirdik merhameti olanın kalbini sımsıcak bir duygu sarardı.

Neden mi? Çünkü merhamet, âlemlere rahmet Efendimizin bize tavsiyesi. Şöyle buyurmuş güzeller güzeli Peygamberimiz: “Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermede, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.”

İstemiş ki onun ümmeti olarak hep iyi olalım, birbirimizin iyiliği için çabalayalım. İstemiş ki birbirimize karşı duyarlı olalım. Birimiz dertli ise onun derdine derman olmak için koşalım. İstemiş ki biz Müslümanlar merhametle birbirimizi kuşatalım, birbirimizin yarasına yara bandı olalım.

Onu dinlemek için birbiriyle yarışmış elbette Müslümanlar. İhtiyacı olanlar incinmeden ihtiyacını karşılasın diye sadaka taşları yapmış sokaklara. Kuşlara bile merhamet etmiş, cami duvarlarına kuş evleri inşa etmişler. Fakiri, yolda kalmış, kimsesizi her zaman gözetmişler. Elbette bizler de büyüklerimizi örnek almalıyız. Merhamet duydukça ısınan kalbimizi hep sıcak tutmalıyız. Üstelik öyle zor işler yapmak gerekmez merhametli olmak için.

Ben ne yaparım diye düşünüyorsan eğer işte birkaç fikir sana, dikkate almaya değer.

_ Fazla kırtasiye malzemelerimizi ve oyuncaklarımızı, ihtiyacı olan arkadaşlarımızla paylaşabiliriz. Böylece hem onları hem kendimizi mutlu etmiş oluruz.

_ İyi olduğumuz derslerde, düşük not alan arkadaşlarımıza yardımcı olabilir, bir dahaki yazılıya birlikte çalışabiliriz.

_ Yaralanan, hastalanan bir arkadaşımız olduğunda hemen öğretmenimize ulaşp ilk yardım desteği isteyebiliriz, arkadaşımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiriz.

_ Bir olay karşısında hemen öfkelenmek yerine önce sakince karşımızdakini dinleyebiliriz. Kendimizi onun yerine koyduğumuzda bize bağırılması hoşumuza gider miydi?

Nur Tok

Kaynak: Diyanet Çocuk Dergisi, sayı 538, 23.05.2025

Yansıtma Soruları

1. Merhamet, başkalarının acılarına duyarlı olmayı ve onlara yardım etmeyi içerir. Bir arkadaşınız zor bir durumda olduğunda, ona yardımcı olmak için nasıl bir merhamet gösterirsiniz? Bu durumda merhametli olmanın size nasıl bir içsel huzur sağladığını düşünüyor musunuz?
2. Peygamber Efendimiz, Müslümanların birbirlerine karşı merhametli ve şefkatli olmalarını istemiştir. Farklı bir canlıya (örneğin hayvan veya doğa) karşı gösterilen merhamet, toplumsal bir fark yaratabilir mi? Merhametin topluma ve çevreye nasıl fayda sağlayacağını düşünüyorsunuz?

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:

Nebevi Miras: Her Can İçin Merhamet

Hedef Kitle:

Ortaöğretim

Cenab-ı Allah, kâinatı eşsiz bir ahenk içinde yaratmıştır. İslam, bu ahengin yeryüzünde de korunması için müminlere dört başı mamur bir ahlaki tutum öğütlemiştir: Merhamet. Merhamet kişiyi bencillikten, neme lazımcılıktan kurtarmakla kalmaz, ona parçası olduğu evren içinde huzurlu bir yer, güvenli bir çevre temin eder. İslam, barış ve esenlik dinidir. Bu barışın temini, bireyin iç huzurundan başlayarak toplumsal dokuya, çevreye, bütün canlılara uzanan kesintisiz bir merhamet örgüsünü gerekli kılar. Nitekim âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz (s.a.s.) en güzel misal olarak bu merhamet örgüsünün merkezinde durur. Onun merhameti, örnekliği, yeryüzündeki bütün canlıları kuşatır. Nebevi ahlak, Kur'an tarafından bütün insanlara rol model olarak sunulur ki zaten peygamberlerin insanların arasından seçilmesinin bir hikmeti budur.

Bizler yaşadığımız gezegenin sahipleri değiliz. İmtihan edilmek üzere geldiğimiz dünyada, insanlık onuruna ve halifelik izzetine yaraşır şekilde sınırlı ömürlerimizi tamamlayıp asıl yurdumuza geri döneceğiz. Menfi ya da müspet, yapıp ettiklerimiz kadar sessiz kaldıklarımızdan, sebep olduklarımız

kadar bigâne kaldıklarımızdan, koruyup gözetiklerimiz kadar görmezden geldiklerimizden bir bir hesaba çekileceğiz. Tıpkı canlarımız gibi dünyanın içindeki nimetler de bize emaneten verilmiştir. Cümle varlığın nihai sahibi Allah Azze ve Celle'dir. Müslüman, Yunus Emre'nin o güzel ifadesiyle, bütün yaratılanları Yaradan'dan ötürü sever.

Dinin insan hayatına, onuruna verdiği önem, Efendimiz'in (s.a.s.) yirmi üç yıllık risalet döneminde dört başı mamur bir şekilde ortaya konulmuştur. İslam, kadınların, fakirlerin, kölelerin, kimsesizlerin iade-i itibarını gerçekleştirmekle kalmayarak herkesin sahibinin Allah olduğu gerçeğini, silinmez harflerle tarihin hafızasına kazıdı. Kişinin kendine, ailesine, topluma, insanlığa karşı ödev ve sorumluluklarını çerçeve içine aldı. Öte yandan, insanoğlunun dünyada yalnız olmadığını, hayatı başka canlılarla paylaştığını hatırlattı. Çünkü İslam aynı zamanda, insanı merkeze alan ama bütün çevreyi o merkezle ahenk içinde kurgulayan bir medeniyet tasavvurudur. Nitekim Hz. Peygamber'in (s.a.s.) yaşamına, sözlerine baktığımız zaman onun merhametinin sadece yetimleri, köleleri, dul ve kimsesizleri değil, hayvanları ve bitkileri de kapsadığını görürüz. Onun hayvanlara yönelik ortaya koyduğu ahlaki ölçüler ve insani hassasiyet, Müslümanların doğayla ve diğer canlılarla kuracağı ilişkiyi, modern dünyanın göstergelere dayalı duyarlılıklarından çok daha derin bir sorumluluk duygusuyla şekillendirmiştir.

Kaan H. SÜLEYMANOĞLU

Kaynak: Diyanet Aile Dergisi, sayı 28, 22.04.2021

Yansıtma Soruları

1. İslam'da merhamet, sadece insanlara değil, tüm canlılara ve çevreye gösterilmesi gereken bir değer olarak öğütleniyor. Merhametli olmanın bireyler ve toplumlar üzerindeki olumlu etkilerini nasıl açıklayabiliriz? Bugün bu değeri yaşamak için neler yapabiliriz?
2. Metinde, insanların dünya üzerinde yalnız olmadıkları ve doğayla, diğer canlılarla da sorumlulukları olduğu vurgulanıyor. İslam'ın çevre ve doğa ile ilişkisi üzerine düşündüğümüzde, modern dünyanın çevre sorunlarına karşı İslam'ın öğretilerinden nasıl bir çözüm önerisi çıkarabiliriz?

4. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİğİ

Etkinlik:

Merhamet Kanatlarında Kuş Yuvası

Hedef Kitle:

İlkokul - Ortaokul

Kazandırdığı Değer:

- Doğadaki tüm canlıların yaşam haklarını savunur. (TYMM Ortak Metni D9.3.2.)
- Hayvanlara karşı duyarlı olur. (TYMM Ortak Metni D9.3.3.)

Amaç:

Öğrencilerin doğaya ve hayvanlara karşı merhametli bir tutum geliştirmelerini sağlamak, onların yaşam alanlarına saygı göstererek doğayı koruma sorumluluğunu kazandırmak. Ayrıca, kuş yuvası yaparak, öğrencilerin başkalarına merhametli davranmanın ve doğaya şefkatle yaklaşmanın önemini deneyimlemelerini sağlamak.

Etkinlik Adımları:

1. Öğrencilere merhamet değerinin, sadece insanlara değil, doğaya ve hayvanlara da gösterilmesi gerektiği anlatılır. Hadislerdeki tüm canlılara karşı gösterilmesi gereken merhamet kavramı vurgulanır.
2. Kuşların barınma ihtiyaçları ve doğada karşılaştıkları zorluklar hakkında kısa bir bilgilendirme yapılır.
3. Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde kuş yuvası yapma etkinliğine başlarlar.
4. Yapılan kuş yuvaları, mahallede kuşların barınabileceği uygun alanlara asılır.
5. Her yuva için kuşyemleri hazırlanır ve yuvaların içine yerleştirilir.
6. Etkinlik sonunda, öğrenciler doğaya karşı duydukları merhamet ve gösterdikleri şefkat üzerine bir paylaşım yaparlar.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin etkinlik sırasında hissettikleri duygular ve doğaya karşı merhametli bir yaklaşım geliştirmeleri hakkında sözlü geri bildirim alınır.
- “Kuş yuvası yaparken doğaya karşı merhametli olmak size nasıl hissettirdi?” sorusu üzerinden kısa bir tartışma yapılır.
- Etkinliğin, öğrencilerde merhamet duygusunun gelişmesine olan katkısı değerlendirilir.

4. Hafta Değeri

Merhamet

Etkinlik:	Vicdan Oturumu: Merhamet ve Mazlum Coğrafyalar
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Kazandırdığı Değer:	- İnsanların acılarına karşı duyarlı davranır. (TYMM Ortak Metni D9.1.4.) - Haksızlıklar karşısında haklı olanı savunur. (TYMM Ortak Metni D9.1.5.)
Amaç:	Öğrencilerin dünyanın farklı bölgelerinde zorluklar ve zulümler altında yaşam mücadelesi veren mazlum ümmet coğrafyalarındaki insanlara karşı merhametli bir yaklaşım geliştirmelerini sağlamak. Bu oturumla, öğrencilerin vicdanlarını harekete geçirerek, dünyanın dört bir yanındaki mağduriyetlere duyarsız kalmamalarını sağlamak. Ayrıca, bu coğrafyaların kültürel değerlerini tanıyarak, öğrencilerin daha geniş bir perspektife sahip olmalarına yardımcı olmak.

Etkinlik Adımları:**1. Tanıtım ve Bilgilendirme:**

Etkinlik, Doğu Türkistan, Gazze, Suriye gibi mazlum ümmet coğrafyalarındaki yaşanmışlıklar ve şu anki durum hakkında bilgilendirme ile başlar. Öğrencilere bu bölgelerdeki zulümler, zorluklar ve halkların yaşadığı sıkıntılar anlatılır. Merhamet değerinin bu bölgelerdeki insanlar için ne anlama geldiği üzerinde durulur.

2. Kültürel Tanıtım:

Tanıtımda, bu coğrafyaların kültürlerine ait yöresel kıyafetler ve meşhur yiyecekler görsellerle sunulur. Bu sayede öğrenciler, bölgenin tarihî ve kültürel zenginliklerini keşfeder ve bu topraklardan gelen insanlara karşı daha derin bir empati geliştirmeleri sağlanır.

3. Oturum ve Paylaşım:

Öğrencilerle birlikte, bu coğrafyalarda yaşanan zulümler hakkında bir vicdan oturumu yapılır. Öğrenciler, merhamet duygularını nasıl geliştirip, bu mağduriyetlere nasıl duyarlı olabileceklerini tartışır. Ayrıca, öğrenciler kendi düşüncelerini ve duygularını paylaşarak, vicdanlarını dinlerler.

4. Çözüm ve Yardım Bilinçlendirmesi:

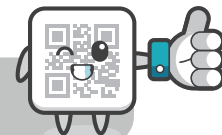
Etkinlik, dünyanın dört bir yanındaki mazlumlara yardım etmenin ve onlara merhametli bir yaklaşım sergilemenin yollarını tartışarak son bulur. Öğrencilerin bu vicdan oturumundan çıkardıkları dersler ve yapabilecekleri katkılar üzerinde durulur.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin etkinlik boyunca duydukları duygular ve kazandıkları farkındalıklar hakkında sözlü geri bildirim alınır.
- “Merhamet duygusu, mazlum coğrafyalarda yaşayan insanlara karşı nasıl bir sorumluluk hissi doğurur?” sorusu üzerinden kısa bir tartışma gerçekleştirilir.
- Etkinliğin öğrencilerde duyarlı bir vicdan oluşturma üzerindeki etkisi değerlendirilir.

Merhamet değeri ile ilgili alternatif etkinlikler

EV ÖDEVLENDİRMESİ

Etkinlik:	Allah için Sevmek
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: Sevgisini samimi bir şekilde göstermeye istekli olur. (TYMM Ortak Metni D15.3.4.)	
Amaç: Aile bireyleriyle birlikte, sevgi ve samimiyeti Allah için ifade etmenin önemini kavrayarak, içten ve kalıcı bir sevgi ilişkisi kurmak.	
Etkinlik Adımları: - Aile üyeleri, evde her akşam birlikte toplanır ve sırayla herkes diğer aile üyelerine “Allah için seni seviyorum.” der. - Her birey, bu sözün anlamını ve Allah için sevmenin ne demek olduğunu kısa bir şekilde paylaşır. - Her hafta sonunda, aile üyeleri birbirlerine sevgi dolu ve Allah rızasına dayalı destekleyici sözler söyler. - Haftanın sonunda, aile, sevginin ve samimiyetin Allah’ın rızası için nasıl daha anlamlı hale geldiğini birlikte tartışır.	

Etkinlik:	Aile Dostlarını Ziyaret
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: Arkadaşlarıyla kaliteli zaman geçirir. (TYMM Ortak Metni D4.4.2.)	
Amaç: Aile bireyleriyle birlikte dostlukları pekiştirip, karşılıklı sevgi ve saygı içerisinde toplumsal bağları güçlendirmek.	
Etkinlik Adımları: - Aile, bir hafta boyunca yakın dostlarından birini ziyaret etmeye karar verir. Ziyaret edilecek kişi, daha önce aradıkları ancak uzun zamandır görüşmedikleri bir dost olabilir. - Ziyaret öncesinde, her aile bireyi, ziyaretten beklentilerini (hoş bir sohbet, ortak bir yemek, birlikte vakit geçirmek vb.) düşünür ve paylaşır. - Ziyaret sırasında, aile bireyleri dostlarıyla sohbet eder, birlikte vakit geçirir ve karşılıklı olarak iyi dileklerde bulunur. - Ziyaret sonrasında, aile üyeleri, birbirlerine ziyaret sırasında öğrendikleri yeni şeyleri ve yaşadıkları keyifli anları paylaşır. - Haftanın sonunda, aile, dostlukların önemini ve Allah rızası için insanlarla olan ilişkilerin nasıl güçlendirilebileceğini tartışır.	

Etkinlik:	Dostlukla İlgili İftar Buluşması
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: Arkadaşlarıyla vakit geçirmekten keyif alır. (TYMM Ortak Metni D4.4.1.)	
Amaç: Aile bireyleri ve dostlar arasında dostluğu pekiştirmek, birlikte iftar yaparak toplumsal bağları güçlendirmek ve paylaşma ruhunu canlı tutmak.	
Etkinlik Adımları: - Aile, iftar vaktinde yakın dostlarını davet etmek için hazırlık yapar. Ziyaret edilecek dostlar, aile içindeki değerli arkadaşlar olabilir. - İftar öncesinde, her birey dostlarına ne tür bir destek sunabileceğini ve birbirlerine nasıl daha iyi yardımcı olabileceğini düşünür. - İftar yemeği sırasında, aile bireyleri ve dostları, hem Allah'ın rızası için hem de birbirlerine olan sevgilerini dile getirirler. - İftar sonrası, herkes bir araya gelip, dostluklarının önemini, birlikte geçirilen zamanın değerini ve paylaşmanın gücünü tartışır. - Ziyaret edilen dostlar, etkinlikten sonra aile bireylerine teşekkür eder ve bu tür buluşmaların ne kadar değerli olduğunu ifade ederler. - Haftanın sonunda, aile, dostlukları pekiştirmenin ve birlikte vakit geçirmenin yaşamlarında nasıl pozitif bir etki yarattığını değerlendirir.	

Etkinlik:	Merhametle İlgili Ailece Çiçek/Fidan Dikme
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Kazandırdığı Değer: Doğal yaşamı korumaya ve zenginleştirmeye yönelik etkinliklere gönüllü olarak katılır. (TYMM Ortak Metni D9.3.5.)	
Amaç: Aile bireyleriyle birlikte doğaya olan merhamet duygusunu pekiştirerek, çevreye karşı sorumluluk hissi geliştirmek ve doğanın korunmasına katkıda bulunmak.	
Etkinlik Adımları: - Aile, birlikte bir alan belirler (örneğin, evin bahçesi, bir park ya da okulun bahçesi gibi) ve oraya çiçek veya fidan dikmeyi planlar. - Her aile bireyi, dikilecek bitkiler hakkında araştırma yapar ve hangi bitkilerin doğaya, ekosisteme ve bölgedeki canlılara fayda sağlayacağını öğrenir. - Dikim günü, aile birlikte fidanları veya çiçekleri dikmek için bir araya gelir. Dikim sırasında her birey, diktiği bitkinin bakımını nasıl yapacağı ve ona nasıl özen göstereceği hakkında düşüncelerini paylaşır. - Fidanlar veya çiçekler, yalnızca estetik değil, aynı zamanda doğaya katkı sağlamak amacıyla dikilir. Aile, çevreye ve doğaya gösterilen merhametle ilgili sohbet eder. - Dikim sonrası, her aile bireyi, doğa ile kurduğu bağ ve ona gösterdiği merhamet üzerine duygularını paylaşır. - Haftanın sonunda, aile, dikilen bitkilerin gelişimini gözlemler ve doğaya karşı merhametli yaklaşımın hayatlarında nasıl bir fark yarattığını tartışır. Ayrıca, bu etkinliğin çevreye olan katkısını da değerlendirirler.	

VELİ MEKTUBU

Değerli Velimiz,

ÇEDES (Çevre Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum) Projesi kapsamında her ay çocuklarımızın gönül dünyasında filizlenmesini arzu ettiğimiz bazı değerler üzerinde duruyoruz.

Bu ay öğrencilerimizle sevgi, dostluk ve merhamet değerlerini işleyeceğiz.

Sevgi, insanların birbirine içtenlikle bağlanması, karşılıklı anlayış, saygı ve şefkat göstermesidir. Sevgi, insanın kalbini güzelleştirir, ilişkileri sağlamlaştırır ve toplumda huzuru sağlar. Sevgi dolu birey, hem kendi iç dünyasında hem de çevresindeki insanlarla sağlıklı ve pozitif ilişkiler kurar. Çocuklarımızın sevgi dolu bir yaklaşım benimsemeleri, onlara güçlü ve anlamlı bağlar kurma becerisi kazandırır. Sevgi, aynı zamanda sabır, hoşgörü ve anlayışla iç içe geçen bir değerdir. Sevgi; sabır, hoşgörü ve anlayışla da iç içe bir değerdir.

Dostluk, insanların birbirine güven duyması, sadık olması ve zor zamanlarda birbirine destek olabilmesidir. Dostluk, dayanışmayı ve karşılıklı anlayışı güçlendirir. Gerçek dostlar her koşulda birbirinin yanında olur; birbirini dinler ve anlamaya çalışır. Ailede ve okulda dostluk ilişkilerinin güçlenmesi, çocuklarımıza güven duygusu kazandırır ve sosyal becerilerini geliştirir. Çocuklarımızın dostluk ilişkilerinde dürüst ve güvenilir olmaları, onların sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlar.

Merhamet, başkalarının acılarına duyarlı olmak, onların derdiyle ilgilenmek ve yardım eli uzatmaktır. Merhametli birey, sadece kendini değil çevresindeki insanları da düşünerek hareket eder. Merhamet, toplumsal dayanışmayı güçlendirir ve insanları birbirine yakınlaştırır. Çocuklarımızın merhametli olmaları; onların daha duyarlı, yardımsever ve vicdanlı bireyler olmalarına vesile olur.

ÇEDES Projesi, öğrencilerimizin yalnızca akademik başarı elde etmelerini değil; sevgi ile şekillenen bir karakter, dostlukla güçlenen bir sosyal çevre, merhametle genişleyen bir vicdan ve sorumluluk bilinciyle yönlendirilmiş bir kişilik kazanmalarını hedeflemektedir. Çünkü biz biliyoruz ki; sevgiyle büyümüş, dostluk ve merhametle şekillenmiş bir birey, sadece kendisi için değil, tüm toplum için faydalı olur.

Bu kutlu geyede en büyük desteğimiz hiç şüphesiz siz kıymetli velilerimizsiniz. Çocuklarımızın bu değerleri hayatlarına taşımalarında göstereceğiniz ilgi ve rehberlik, geleceğin sağlam temellerini atmamıza vesile olacaktır.

Kazanımlara ulaştırmada yapacağımız etkinliklerin etkili ve kalıcı olabilmesi için;

- Çocuğunuzla kulüp faaliyetlerinde yapılan etkinlikler hakkında sohbet etmenizi,
- Çocuğunuzla İletişiminizde olumlu söz ve davranışlara yer vermenizi,
- Kazanımları destekleyici anılarınızı onunla paylaşmanızı,
- Değerlerin aktarımının sağlanabileceği ortamlarda çocuğunuzla birlikte daha çok bulunmanızı,
- Çocuğunuzun olumlu davranışlarını takdir etmenizi,
- Eğitici tarafından verilen görevlerde çocuğunuza destek olmanızı,
- Söz, tutum ve davranışlarınızla çocuğunuza örnek olmanızı

önemsiyor; vereceğiniz kıymetli destek için teşekkür ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Değerler Kulübü

cedes.meb.gov.tr

Instagram:
@meb_dinogretimi

Youtube:
@meb_dinogretimi

Next Sosyal:
@meb_dinogretimi

X:
@meb_dinogretimi

Instagram:
@cedesturkiye

Facebook:
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

LinkedIn:
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

Çevre Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Emniyet Mahallesi Gazeteci Yazar Muammer Yaşar Cad.
MEB Beşevler Kampüsü F Blok 06560
Yenimahalle/Ankara